

ЖОЛ КАРТАСЫНЫҢ ОРЫНДАЛУЫ ҚАРАЛДЫ

3-БЕТ | ЕЛОРДА ТЫНЫСЫ

ҒҰМЫРБАЯН ҒАЖАПТАРЫ

5-БЕТ | ҚОҒАМ

ШӘМШІ ӘНДЕРІ ШАРЫҚТАДЫ

8-БЕТ | МӘДЕНИЕТ

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ,
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ПРЕЗИДЕНТІ:

Халқымыз «Тәрбие тал бесіктен басталады» деп бекер айтпаған. Ұрпақ тәрбиесінде ата-ана, мұғалім және мемлекеттік органдар бірге жұмыс істеуге тиіс. Себебі жауапкершілік бәріне ортақ. Хакім Абай да «Адамның адамшылығы ақыл, ғылым, жақсы ата, жақсы ана, жақсы құрбы, жақсы ұстаздан болады» деп айтқан.

№98
(4842)
Бейсенбі
21 тамыз
2025 жыл

ELORDA AQPARAT

ASTANA AQSHAMY

Елорда шежіресі 35 жыл

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

ЖАҢА БАСҚАРМА ҚҰРЫЛАДЫ

Астана қаласы мәслихатының кезектен тыс сессиясында балалардың құқықтарын қорғау жөніндегі жаңа қалалық басқарма құру туралы ұсыныс мақұлданды.

Тиісті ұсынысты Астана қаласы әкімі аппараты басшысының орынбасары Тимур Мусин жариялады. Оның айтуынша, жаңа басқарма Үкімет тапсырмасына сәйкес құрылады. Бұл ведомство балалардың құқықтарын қорғау мәселелеріне жүйелі түрде қарауға, осы саладағы жұмысты үйлестіруге және қосымша қолдау шараларын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

ЖАСТАРҒА ЖҰМЫС ҰСЫНАДЫ

Елордада жұмысшы мамандықтары жылы аясында 22 тамызда жастарға арналған еліміздегі ең ірі бос жұмыс орындары жәрмеңкесі өтеді, деп хабарлады Астана қаласы әкімдігінің ресми сайты.

4

ОҚУШЫСЫ КӨБЕЙГЕН ЕЛОРДА

Биыл Астана қаласы мектептерінің 1-сыныбына 30 мыңнан аса оқушы барғалы отыр. Елордада үш ауысымды мектеп мәселесі түбегейлі шешілді. Алдағы 5 жылда қалада 300-ден аса жаңа білім беру нысандары салынатыны жоспарланып отыр. Бұл жөнінде Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек кеше өткен қалалық Тамыз конференциясында мәлім етті.

КОНСТИТУЦИЯ КҮНІНЕ АРНАЛАДЫ

24 тамызда Триатлон-паркта астаналықтар мен елорда қонақтары үшін ALMATY RUN бұқаралық жүгіру өтеді.

Конституцияның 30 жылдығы мен «Таза Қазақстан» ұлттық экологиялық акциясына арналған жүгіру 5 және 10 шақырым бойынша ұйымдастырылады.

Жүгіруге тіркелу 24 тамызда сағат 7.00-ден 9.00-ге дейін жүргізіледі.

КЕЛЕСІ АЯЛДАМА – «БӘЙТЕРЕК»

Астана қаласы мәслихатының кезектен тыс сессиясында елордада салынып жатқан LRT станцияларының атаулары бекітілді.

Бүгінде құрылысы қарқынды жүріп жатқан жеңіл рельсті көліктің жүретін жолының ұзындығы 22,4 шақырымды қамтиды. Бұл жол Халықаралық әуежайдан басталып, «Нұрлы жол» теміржол вокзалына дейін жеткізетін болады. Жалпы, LRT жолында 18 станция орналасады.

ҚАЗАҚ ТІЛІН ТЕГІН ҮЙРЕТЕДІ

Астана қаласы Тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының «Руханият» коммуналдық мемлекеттік мекемесі қазақ тілін меңгеру бойынша тегін курс өткізеді.

Ересек адамдарға арналған тегін қазақ тілі курстары 2 қыркүйектен басталады.

Курс келесі мекенжайлар бойынша өтеді: Шұбар шағын ауданы, Балауса көшесі, 11, Жазушылар үйі; Бейбітшілік көшесі, 9, «Руханият» КММ; Ш.Құдайбердіұлы көшесі, 25/3 үй, №5 балалар кітапханасы және Астана қаласының ОЖК Орталық балалар-жасөспірімдер кітапханасы; Бөгенбай батыр даңғылы, 52. Орталық балалар-жасөспірімдер кітапханасы; Р.Қошқарбаев даңғылы, 50; Ш.Қосшығұлұлы көшесі, 8/2.

Өтініштерді қабылдау Бейбітшілік көшесі, 9, 209-кабинетте өтеді.

Байланыс телефоны:
8 7172 24 90 52,
8 747 248 82 20.

№98 (4842) 21/08/2025 Бейсенбі

БЮДЖЕТТІ ЖОСПАРЛАУҒА АРНАЛҒАН ЖИЫН

Ақордада Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың төрағалығымен ұлттық экономика және бюджетті жоспарлау мәселелері жөніндегі жиын өтті.

Басқосуға Премьер-министр Олжас Бектенов, Президент Әкімшілігінің басшысы Айбек Дәдебай, Ұлттық банк төрағасы Тимур Сүлейменов, Жоғары аудиторлық палата төрағасы Әлихан Смайылов, Премьер-министрдің орынбасары – Ұлттық экономика министрі Серік Жұманғарин және басқа да дауазымды тұлғалар қатысты.

Ұлттық экономиканың қазіргі жай-күйі мен даму перспективасы, сондай-ақ 2026-2028 жылдарға арналған республикалық бюджеттің параметрлері туралы баяндамалар жасалды. Талқылау барысында Мемлекет басшысы республикалық және жергілікті деңгейде қаржыны тиімді жоспарлау мен бөлудің маңызы зор екенін атап өтті. Президент бюджеттің теңгерімділігін қамтамасыз етуге, барлық әлеуметтік міндеттемелер мен өңірлердің ұзақмерзімді жоспарларын қаржыландыруға, сонымен қатар қаражатты мақсатқа сай бөлуге және игеруге баса назар аудару қажет деп санайды.

ПРЕЗИДЕНТ ҚЫРҒЫЗСТАНҒА БАРАДЫ

22 тамыз күні Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Президент Садыр Жапаровтың шақыруымен Қырғыз Республикасына ресми сапармен барады.

Бұл туралы Ақорданың телеграм-арнасы ақпарат таратты. Бішкекте мемлекеттер басшылары қазақ-қырғыз стратегиялық серіктестігі мен одақтастық қатынастарын одан әрі нығайту мақсатында келіссөз жүргізеді. Сондай-ақ президенттер Қазақстан мен Қырғызстанның Жоғары мемлекетаралық кеңесінің отырысына қатысады.

МОБИЛЬДІ АУДАРЫМДАР ТЕКСЕРІЛЕДІ

Мемлекеттік кірістер комитетінің мәліметінше, үш ай ішінде бір адамның банк картасына әртүрлі адамдардан 100-ден артық аударым жасалып, жалпы сомасы ең төменгі жалақының 12 еселенген мөлшерінен асса, ол ресми табыс ретінде есептеледі.

«Қыркүйек айынан бастап мобильді аударымдар тексеріледі. Егер бір адам қызына, әкесіне, бауырына ақша аударса, ешқандай сұрақ болмайды. Тіпті бұл 1 млн, 2 млн теңге болса да, ешқандай мәселе жоқ. Тағы да қайталап айтамын, үш шарт бір уақытта орындалуы керек. Біріншіден – 100 түрлі адам. Егер екі адам бір-біріне аударым жасаса, тіпті 10 адам болса да, бұл критерийге жатпайды. Екіншіден, егер 100 адам қатарынан үш ай бойы бір адамға ақша аударса. Үшіншіден, бұл сома 1 млн теңгеден асуы керек» деп

түсіндірді Қаржы министрінің орынбасары Ержан Біржанов.

Мобильді аударымдардың кәсіпкерлік табысқа жататыны расталса, азаматқа ресми хабарлама жолданады. 30 жұмыс күн ішінде заң бұзушылықты түзету міндеттеледі. Талап орындалмаса, салық органдары тексеріске келеді.

ӘУЛИЕ ИШТВАН КҮНІМЕН ҚҰТТЫҚТАДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Мажарстан Президенті Тамаш Шуйокке құттықтау жеделхатын жолдап, Әулие Иштван күнімен құттықтады.

Қазақстан Президенті жеделхатта екі ел арасындағы дәстүрлі достық пен бауырластыққа негізделген қарым-қатынастың қарқынды дамып келе жатқанын атап өтті. Сонымен қатар бірлескен күш-жігер арқылы Қазақстан мен Мажарстан арасындағы стратегиялық серіктестік қос халықтың игілігі жолында өркендей беретініне сенім білдірді.

ЖАҢА ҒИМАРАТТЫ АРАЛАДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Астана қаласындағы ҰҚК департаментінің жаңа ғимаратын аралап көрді.

Президентке жедел орталық, қызметкерлердің жұмыс кабинеттері және заманауи талаптарға сай жабдықталған қызметтік бөлмелер таныстырылды. Қасым-Жомарт Тоқаев елорда тұрғындарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қажетті материалдық-техникалық базамен жарақтандырылған жаңа ғимараттың құрылыс жұмыстарына оң баға берді.

ЦИФРЛАНДЫРУ ҚАНДАЙ МӘСЕЛЕНІ ШЕШТІ?

Премьер-министр Олжас Бектеновтің төрағалығымен өткен Үкімет отырысында теміржол саласын дамыту және цифрландыру мәселесі қаралды.

Жиында Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі Жаслан Мәдиев баяндама жасады. Өз кезегінде ол министрліктің бүгінде теміржол саласын цифрландырудың бес бағытын: Біріншісі – мемлекеттік қызметтерді электронды форматқа көшіру; екіншісі – тасымалдардың ашықтығы мен тиімділігін арттыру үшін бизнес-процестерді реинжиниринг жасау; үшіншісі – инновациялық экожүйе құру және цифрлық технологияларды енгізу; төртіншісі – жолаушыларды OneWeb және Starlink спутниктік интернетімен қамтамасыз ету; бесіншісі – транзиттік тасымалдарды онлайн бақылау жүйесін енгізу жұмыстарын іске асырып жатқанын жеткізді.

«2024 жылы салада 5 мемлекеттік қызмет түрі қолжетімді болды. Олардың барлығы электронды форматта көрсетілді. Биыл аталған тізілім «Қауіпсіздік сертификатын беру» атты жаңа қызмет түрімен толықтырылды. Бір жыл ішінде 28 мыңнан астам мемлекеттік қызмет көрсетілді. Оның 99%-ы онлайн форматта ұсынылған. Министрлік салаға реинжиниринг жүргізді. Оның мақсаты – саланы цифрлық түрлендіру және тасымалдардың тиімділігін арттыру» деп түсіндірді министр.

Оның айтуынша, жүргізілген талдау жұмыстары нәтижесінде, магистралды теміржол желісі жүктемесінің ашық еместігін, тасымалдарды жоспарлау деректерін талдау қағаз жүзінде жасалып, операциялардағы бақылаудың жоқтығы, вагондардың уақытында келіп, уақтылы жөнелтілмеуіне әкеп соғатынын, жөнелту жолында вагондардың келуі мен кетуі қағазда тіркелетіні анықталды. Келу мен жөнелту процесі қағазда тіркеледі. Соның нәтижесінде – жиі тоқтап қалу мен кешігулер орын алған.

Министр аталған мәселелерді цифрлық технологияларды енгізу арқылы шешуге болатынын атап өтті. Атап айтқанда: магистралды желінің цифрлық қосарланған моделі; тасымалдарды жоспарлау үшін жасанды интеллект; вагон нөмірлерін бейне арқылы тану және «Вагон/жүк орнын анықтау» қызметі; келу/кету фактісін анықтау үшін GPS-трекерлерден деректерді автоматты түрде қабылдау жүйесіне жіберу; вагон нөмірін тіркеу арқылы тоқтау уақытын автоматты есептеу жүйелерін енгізу қажет.

«Аталған шешімдер қадам санын 45%, ал бизнес-рөлдерді 35% қысқартады. Басқару оңай әрі ашық болады. Astana Hub-та тасымал және инфрақұрылым саласындағы стартаптар дамып келеді. Олар жүктерді бақылау сервистерін, келісім-шарт жұмыстарын басқару жүйелерін, тасымалдарды автоматтандыру және вагон паркін басқару платформаларын жасауда. 2024 жылдың қорытындысы бойынша олардың табысы 4,5 млрд теңгеден асты, сондай-ақ 400-ден астам жұмыс орны құрылды» деп мәлімдеді ол.

ЕЛЕҢ ЕТКІЗЕР

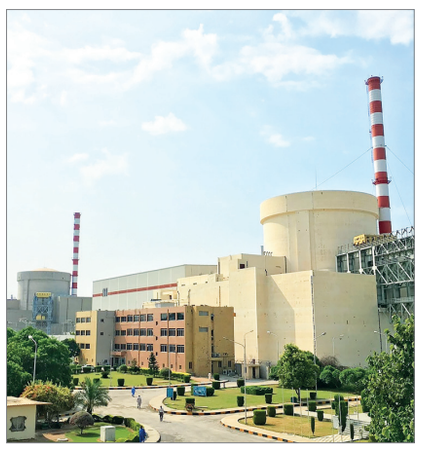
Лос-Анджелестегі Калифорния университеті және Слоун-Кеттеринг мемориалды онкология орталығының ғалымдары ELI-002 деп аталатын әмбебап емдік вакцина жасады.

Инфекциялардың алдын алатын кәдімгі екпелерден айырмашылығы, ол иммундық жүйенің ісіктермен күресуіне көмектеседі және олардың қайталану қаупін азайтады. Сынақтардың бірінші кезеңіндегі деректер Nature Medicine журналында жарияланды. Бұл екпе әмбебап болып есептеледі, әр пациент үшін жеке емді қажет етпейді.

Қытай алдағы 10 жылда атом реакторларының санын екі есе арттырады.

Көрші ел атом энергетикасын дамытуға ерекше мән бере бастады. Мақсат – энергетикалық қауіпсіздікті түбегейлі шешу. Осы орайда жобаларды қаржыландыру көлемі де айтарлықтай ұлғайған. Құрылыс қарқынды жүріп жатқан аймақтың бірі – Шаньдун. Мұнда Хайян АЭС-і салынып жатыр. Қазір алты энергоблоктан тұратын нысанның үшіншісі мен төртіншісі тұрғызылуда.

Әлемде мұздықтардың қарқынды еруі жалғасып жатыр.

Италиядағы Вентина мұздығы соңғы он жылда 430 метрге шегінді.

Оның жартысына жуығы тек 2021 жылдан бері ерігені анықталды. Бұл туралы Ломбардияның геологиялық зерттеу қызметі хабарлады. Мұздықты барып бақылау тым қауіпті. Сондықтан зерттеу жұмыстары енді дрондар арқылы қашықтан жүргізіледі. Мамандар мұздықтың қарқынды шегінуін жаһандық жылынумен байланыстырады.

№98 (4842) 21/08/2025 Бейсенбі

ҮРКЕРДЕ ДЕПО АШЫЛДЫ

Астанада жаңа өрт сөндіру депосы ашылды. 36 мың тұрғыны бар, қарқынды дамып келе жатқан Үркер елді мекенінде орналасқан нысанның жабдықталуымен Төтенше жағдайлар министрі Шыңғыс Әріновпен бірге Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек танысты.

Бүгінге дейін ең жақын өрт сөндіру бөлімі аталған елді мекеннен 15 шақырым қашықтықта болған. Жаңа депо төтенше жағдай орындарына жылдам жетуге айтарлықтай мүмкіндік береді. Бұл депо заманауи қажетті техникамен қамтамасыз етілген. Атап айтқанда, автоцистерналар, жедел әрекет ету көлігі, басқа да қажетті құрал-жабдықтар алынған.

«Мұнда қолайлы жұмысқа толықтай жағдай жасалған. Алдағы уақытта азаматтық қорғау жүйесін одан әрі күшейте береміз. Өткен жылы 2 өрт сөндіру депосы ашылды, ал соңғы 2 жылда елордалық Төтенше жағдайлар департаменті автопаркі 40-тан астам техникамен толықты. Арасында заманауи ұшатын дрондар да бар. Қазіргі уақытта тағы үш өрт сөндіру бөлімінде күрделі жөндеу жүргізіліп жатыр» дейді Жеңіс Қасымбек.

Оның айтуынша, бұған қоса, басым бағыттардың бірі – тұрғын үй мәселесін шешу. Өткен жылы азаматтық қорғау қызметкерлеріне 50 пәтер берілген болса, биыл тағы 15 пәтер беріледі. Бұл жұмыстың барлығы алдағы уақытта жалғасын табады.

LRT СТАНЦИЯЛАРЫ ҚАЛАЙ АТАЛАДЫ?

Астана қаласы мәслихатының кезектен тыс сессиясында LRT станцияларының атаулары бекітілді. Қала әкімінің орынбасары Есет Байкен қатысқан жиынды елорда мәслихатының төрағасы Табиғат Зейнұлқабден жүргізді.

Аманғали ҚАЛЖАНОВ

Станция атауларымен қалалық Тілдерді дамыту және архив ісі басқармасының басшысы Сәкен Есіркеп таныстырды. Оның айтуынша, әуежайдан басталып, «Нұрлы жол» теміржол вокзалына дейін жалғасатын желі бойында барлығы 18 станция қызмет етеді. Осы станциялардың жобалық атауларын талқылау жыл басынан бері бірнеше рет өткізілді. Тиісті отырыстарға тарихшы және тілші ғалымдар, қоғам қайраткерлері, қалалық мәслихат пен қалалық Қоғамдық кеңес, уәкілетті органдар өкілдері қатысты.

«Станцияға атау бергенде ескеруге тиіс бірнеше принципті талқыға салдық. Бірінші – елімізге белгілі тарихи тұлғалардың есімін таңдау. Екінші – қалыптасқан дәстүрлі және тарихи-географиялық атауларға басымдық беру. Үшінші – станция маңында орналасқан маңызды нысандарға қатысты атауларды таңдау. Әлемдік тәжірибені де зерделедік. Жалпы әлемдік практикада метро және жер үсті көлік жүйелеріндегі станция атаулары сол маңайда орналасқан ерекше әрі маңызды нысандарға қатысты таңдап алынады. Сондықтан біз де мүмкіндігінше осы принципті басшылыққа алғанды жөн көрдік. Бұл жолаушылардың өзіне қажетті мекенжайды адаспай табуына мүмкіндік береді» деді Сәкен Есіркеп.

Биылғы 1 тамызда Астана қаласы ономастика комиссиясының кезекті отырысында станция атауларына қатысты төмендегі ортақ шешім жасалды:

№ 101 станция – «Әуежай». Станция елорда әуежайында орналасқандықтан халыққа түсінікті болу үшін «Әуежай» атауы таңдалды.

№ 102 станция – «Атамекен». Бұл – қазақ халқы үшін қастерлі ұғым. Туған жер, Отан деген сөздің баламасы. Станция төңірегінде ерекше нысан жоқ. Сондықтан әуежайдан ЛРТ-ға мінген жолаушы өз атамекеніне келгенін түсінсін деген мақсатта осы атау таңдалды.

№ 103 станция – «Есіл». Бұл маңайдан Есіл-Нұра арнасы өтеді. Атау станцияның Есіл ауданында орналасқанына қатысты да таңдап алынды.

№ 104 станция – Мәңгілік ел. Мәңгілік ел даңғылының басталатын тұсында орналасқан.

№ 105 станция – Астана жұлдызы. Бұл станция тұсында «Астана жұлдызы» деп аталатын стелла орналасқан.

№ 106 станция – Нұра. Бұл атау да Нұра-Есіл арнасына қатысты таңдап алынды. Станция Нұра ауданы мен Есіл ауданының шекарасында орналасқан.

№ 107 станция – Университет. Назарбаев Университеті бас қақпасының алдында орналасқан. 29/2 көше мен Қабанбай батыр даңғылының қиылысы, «Mega Silk Way» СОСО маңайында.

№ 108 станция – Ұлы Дала. Қабанбай батыр және Ұлы Дала даңғылдарының қиылысында орналасқан. Сондықтан Ұлы Дала атауы таңдалды.

№ 109 станция – Астана Арена. Бұл атау станция маңайында «Астана арена» стадионының орналасуына байланысты таңдап алынды.

№ 110 станция – Жекпе-жек сарайы. Жақсылық Үшкемпіров атындағы Жекпе-жек сарайының тұсында орналасқан.

№ 111 станция – Сығанақ. Қабанбай батыр даңғылы мен Сығанақ көшелерінің қиылысында орналасқан.

№ 112 станция – Бәйтерек. Сығанақ пен Түркістан көшелерінің қиылысында, яғни «Бәйтерек» монументіне жақын маңда орналасуына байланысты таңдалды.

№ 113 станция – Министрліктер үйі. Стратегиялық маңызды нысандардың бірі – Министрліктер үйінің маңайында орналасқан.

№ 114 станция – Ұлттық музей. Бұл атау да станция орналасқан маңайда ең жақын Ұлттық музейдің орналасуына байланысты таңдалды.

№ 115 станция – Театр. Бұл атау станцияға жақын маңайда Қалибек Қуанышбаев атындағы Қазақ ұлттық музыкалық драма театрының орналасқанына орай таңдап алынды.

№ 116 станция – Мыңжылдық аллеясы. Мыңжылдық аллеясы – Қалибек Қуанышбаев атындағы Қазақ ұлттық музыкалық драма театрынан басталып, «Нұрлы жол» теміржол вокзалына дейінгі аралықты қамтитын саябақ. ЛРТ желісі осы аллеяға жақын болғандықтан, бір станция атауын «Мыңжылдық аллеясы» деп аталды.

№ 117 станция – Жібек жолы. Шығыс пен Батыс өркениеттерін байланыстырған Ұлы Жібек жолы арқылы ғылым, мәдениет, экономика қатынастары дамыған. Жібек жолы Қазақстан, тіпті әлем тарихында айрықша маңызды көлік желісі. Сондықтан осындай символдық тұрғыдан Жібек жолы атауы берілді.

№ 118 станция – Нұрлы жол. Бұл жеңіл рельсті көлік станциясының соңы, «Нұрлы жол» теміржол вокзалында орналасқан станция.

ЦАХАЛ әскері Газа тұрғындарын күштеп көшіруді бастады.

Мыңдаған адам солтүстіктен батыс пен оңтүстік аймақтарға қарай кетуге мәжбүр. Жаппай көші-қонға халық наразы. БҰҰ ұйымдары күштеп көшіру гуманитарлық дағдарысты күшейтіп, денсаулық сақтау жүйесінің толық күйреуіне әкелуі мүмкін екенін ескертеді. Ресми мәлімет бойынша, қазір екі миллионнан астам палестиндік газа секторы аумағының 10%-ына да жетпейтін жерде тығыз қоныстанған.

Токио қашықтан еңбек пен демалысты тиімді үйлестіретін ең үздік қала атанды.

Зерттеуді Швейцарияның International Workplace Group компаниясы жүргізген.

Жапония астанасы әлемде жоғары жылдамдықты интернеті, дамыған көлік жүйесі мен қауіпсіздікті сақтау деңгейінен көш бастап тұр. Сондай-ақ шаһар тауға, жағажайларға және ұлттық саябақтарға жақын орналасқан. Үздік ондықта Рио-де-Жанейро, Будапешт, Сеул, Барселона және Бейжің де бар.

Астана қаласы мәслихатындағы Amanat партиясы фракциясының отырысы өтті. Жиынға қала әкімінің орынбасары Есет Байкен, Amanat партиясы Астана қалалық филиалының атқарушы хатшысы Мұхаммед Болысбек қатысты.

ЖОЛ КАРТАСЫНЫҢ ОРЫНДАЛУЫ ҚАРАЛДЫ

Аманғали ҚАЛЖАНОВ

Отырыста «Халықпен бірге!» сайлауалды бағдарламасының Жол картасын іске асыру мәселесі қаралды. Қала әкімінің орынбасары Есет Байкен осы бағыттағы жұмыстар жөнінде баяндама жасап, атқарылған істер мен алдағы жоспарлар туралы мәлімет берді.

Фракция мүшелері ұсынылған есепті талқылап, бірқатар нақты сұрақтар қойды. Атап айтқанда, қалалық мәслихаттың бюджет, экономика, өнеркәсіп және кәсіпкерлік мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясының төрағасы Кендебай Адамбек балалардың оқудан тыс дамуына арналған ваучерлердің жағдайын сұрады.

«Профильді министрліктің шешімімен әр бала мектептен тыс 1 мәдени ұйымға және 1 спорттық мекемеге қатысуға құқылы. Бұрын осы мәселені Білім басқармасы, Спорт басқармасы және Мәдениет басқармасы іске асырған. Енді арнаулы екі мекеме құрылды. Бұрын бұл мәселеде кемшіліктер, қаржы жымқыру фактілері анықталған. Сондықтан министрлік «Қазақтелекомға» отандық бірыңғай платформа жасауға тапсырыс берді. Енді балалардың сабақтан тыс спорт және мәдени үйірмелерге қатысуға Білім басқармасы ғана жауап береді. Бұл басқарма «Қосымша.кз» платформасын іске қосты. Нәтижесінде ашықтыққа қол жеткізілді. Қаржы үнемделіп, бюджетке қосымша салмақ түспейді деп күтілуде» деді депутат.

Оның әріптесі Бауыржан Смайылов партияның сайлауалды бағдарламасының 58-тармағына сәйкес Көктал-1 тұрғын алабында инженерлік инфрақұрылым (жолдар, кәріз және су бұру жүйесі) салу жоспарланғанын, бүгінгі таңда жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеу жүргізілуде екенін, осы кезең аяқталғаннан кейін жоба мәслихаттың қарауына енгізілетінін жеткізді. Депутат Астана қаласы әкімінің орынбасары Есет Байкенге осы тармақты іске асыру мерзімдерін жеке бақылауға алу және құрылыс жұмыстарының басталуын жеделдетуге жәрдемдесу туралы өтініш айтты.

Мұхаммед Болысбектің айтуынша, бағдарламаның әрбір тармағының уақытылы әрі сапалы орындалуы тұрақты бақылауда болады.

СУДАН ТАРЫҚТЫРМАЙТЫН НЫСАН

Астана қаласы мәслихатының депутаттары елорда үшін стратегиялық маңызды жоба Қ.Сәтбаев атындағы арнадан Астанаға дейінгі су құбыры туралы мәлімет алып, №4 сорғы-сүзгі станциясының құрылысымен танысты.

Қалалық мәслихат төрағасы Табиғат Зейнұлқабденнің мәліметінше, Мемлекет басшысының тапсырмасымен қолға алынған аталмыш жобаны іске асыру мерзімі 2025-2028 жылдарға жоспарланған. Ол елорданың сумен жабдықтау жүйесін күшейтіп, қала қажеттілігін толық қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

№4 сорғы-сүзгі станциясының құаты – тәулігіне 210 мың текше метр. Су құбырының ұзындығы 203 шақырымнан асады. Құрылыс мердігері – China Gezhouba Group Co. LTD. Қазір станция алаңында қазаншұңқыр қазу, геодезиялық және геологиялық зерттеулер жүргізілуде. Тапсырыс беруші – «Elorda Aqua» ШЖҚ МКК, қаржыландыру мемлекеттік кепілдікпен тартылған қарыз есебінен іске асырылуда.

«ТОҚТА, ВАНДАЛ!» ШАРАСЫ ӨТТІ

Астананың Сарыарқа ауданында қала мүлкінің бүлінуіне жол бермеуге және қоғамдық тәртіпті сақтауға бағытталған «Тоқта, вандал!» акциясы ұйымдастырылды.

«Заң және тәртіп» қағидаты аясында жүзеге асқан іс-шараға жақында ғана Қытайдың Чэнду қаласында өткен төрт жылдықтың басты додасы - XII Дүниежүзілік ойындарда джиу-джитсудан күміс жүлдегер атанған Нұрсұлтан Дүйсенқұлов, қалалық Полиция департаменті, Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы, мәслихат өкілдері, ерікті жастар қатысты.

Сарыарқа ауданы әкімі аппаратының ішкі саясат бөлімінің басшысы Дамир Хисматуллиннің айтуынша, осы ауданда «Тоқта, вандал!» шарасы үшінші мәрте ұйымдастырылды. Аталмыш іс-шара бұл әкімдіктің апталық жоспарына кіргендіктен, тұрақты өткізіледі.

Іс-шара барысында қатысушылар Кенесары ескерткішінің жанында қала тұрғындарына арнайы қағаз таратып, үгіт-насихат жұмысын жүргізді.

№98 (4842) 21/08/2025 Бейсенбі

ОҚУШЫСЫ КӨБЕЙГЕН ЕЛОРДА

Көші-қон үдерісінің қарқынды жүруі және туу көрсеткішінің тұрақты өсуіне байланысты елордадағы балалар саны жыл сайын артып келеді. Қалада жылына 30 мыңнан астам сәби дүниеге келсе, қосымша 4 мың бала қоныс аударады. Бүгінде Астанадағы 923, соның ішінде 265 мемлекеттік, 648 жекеменшік білім беру ұйымында 400 мыңнан астам бала мен жас өрен тәрбиеленіп, білім алуда. Ел ертеңі – білімді де саналы ұрпақты тәрбиелеу жолындағы маңызды қадамдар мен жетістіктер жарияланып, алдағы жоспар анықталатын қалалық Тамыз кеңесінің пленарлық бөлімі биыл да дәстүрлі түрде өткізілді.

Райхан РАХМЕТОВА

Елордада өткен Ұстаздардың тамыз кеңесіне Премьер-министрдің орынбасары Ермек Көшербаев, Астана қаласының әкімі Жеңіс Қасымбек, Оқу-ағарту министрі Ғани Бейсембаев және қаланың білім беру саласының қызметкерлері мен ардагерлері, Мәжіліс және мәслихат депутаттары, құқық қорғау органдарының, қоғамдық ұйымдардың өкілдері қатысты.

– Елордамызда бала саны жылдан жылға артуда. Былтыр мектепті 14 мың бала бітірген болса, биыл 1-сыныпқа 30 мыңнан астам бала барады. Бұл – Астанада жыл сайын 10-15 мектеп салу керек деген сөз. Соңғы үш жылда 46 мектеп және 2 Оқушылар сарайы салынды, биыл 14 жаңа мектеп, жергілікті бюджет күшімен 4 балабақша, 1 Оқушылар сарайы пайдалануға берілуде. Мемлекет басшысының тапсырмасымен қолға алынған «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында қалада 23 мектеп салынып, іске қосылды. Бұл үш ауысымды мектеп мәселесін шешуге септік етті. Мәселен, 2-3 жыл бұрын елордада 8 үш ауысымды мектеп болса, биылдан бастап сол олқылық жойылды. Алдағы 5 жылда қалада 300-ден астам жаңа білім беру нысаны бой көтермек, – деді қала әкімі Жеңіс Қасымбек.

Одан әрі сөз алған Астана қаласы Білім басқармасының басшысы Қасымхан Сенғазыевтың айтуынша, қазір Астанадағы мектепке дейінгі білім беру жүйесінде 66 281 бала тәрбиеленуде. Қалада барлығы 653 балабақша жұмыс істейді, онда 5 мыңнан астам жоғары білікті педагог қызмет атқарады. Осы ретте басқарма басшысы қалада ваучерлік қаржыландыру жүйесін енгізудің арқасында алғаш рет 3 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту көрсеткіші 100%-ға жеткенін айтты. Ендігі басты міндеттердің бірі – 2 жастағы балаларға арналған бөбекжай топтарын ашу. Бұл бағытта, әсіресе жекеменшік балабақшалардың әлеуеті мен кадрлық мүмкіндігі жеткілікті екен.

– Мектепке дейінгі ұйымдардағы сапалы жұмыс ата-аналармен тығыз серіктестік пен тұрақты ынтымақтастықты талап етеді. Осы бағытта балабақшалар жанынан ашылған 106 консультациялық пункттің жұмысын атап өтуге болады. Аталған орталықтарда балабақшаға балалары бармайтын бес мыңнан астам ата-анаға кәсіби кеңес пен қолдау көрсетілді. «Тілге бойлау» қанатқақты жобасы 20 балабақшада іске асырылуда, жаңа оқу жылынан бастап бұл жоба барлық балабақшалар мен мектепалды даярлық сыныптарына енгізіледі. Мектепке дейінгі білім берудің тағы бір басым бағыты – психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу. Осы жылы 23 балабақшада инклюзияны қолдау кабинеттері ашылды, 150-ден астам бала арнайы көмек алуда. Жаңа оқу жылында инклюзивті қолдау кабинеттерінің желісін кеңейту бойынша жұмыстар жалғасын табады, – деді Қ.Сенғазыев.

Бүгінде елордада 310 мыңнан астам бала 203 мектепте, яғни 122 мемлекеттік, 74 жекеменшік және 7 республикалық мектепте білім алуда. Соңғы үш жылда қалада ең өзекті мәселелердің бірі – оқушы орындарының жетіспеушілігін шешуде айтарлықтай ілгерілеушілікке қол жеткізілгенін басқарма басшысы да айтып өтті. Бұл бағыттағы жұмыстар жалғасуда. 2025 жылы екі ауысымдағы 43 744 орындық 14 мектеп (11 мектеп және 3 қосалқы ғимарат) пайдалануға беріледі. Оның ішінде 8 мектеп жаңа оқу жылына, 6 мектеп жыл соңына дейін ашылады. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес 22 мектепті жаңарту көзделген, биылдың өзінде 6 мектеп толықтай жаңғыртылды. Қала мектептерінің барлығы пәндік кабинеттермен, қауіпсіздік жүйелерімен толық жабдықталған. Қазіргі таңда қосымша 2000 бейнекамера орнатылуда.

Басқарма басшысы дарынды балалармен жұмыстың да елордада жүйелі жолға қойылғанын атап өтті. Қазақстандағы олимпиадалық мектептердің үздік жүздігі ұлттық рейтингінде Астананың 13 мектебі ең мықтылар қатарынан көрінген. Биыл елордалық оқушылар халықаралық және республикалық додаларда 500 медаль жеңіп алған. Ол сонымен қатар инклюзивті білім беру бүгінде барлық деңгейде жүйелі түрде іске асырылып жатқанын жеткізді.

Ұлттық құрылтайда Мемлекет басшысы айқындап берген негізгі бағыттардың бірі – «Адал азамат» тұжырымдамасы. Бұл тұжырымдамада ізгілікті білім берудің ұлттық коды қамтылған. «Адал азамат – біртұтас тәрбие» бағдарламасын іске асыруға кіріспес бұрын Астана қалалық Білім басқармасы бастапқы кезеңде барлық білім беру ұйымдарында ауқымды түсіндіру жұмыстарын жүргізген. Себебі тәрбие жұмысына ерекше көңіл бөлу, біртұтас тәрбие жұмысын қалыптастыру – биылғы оқу жылындағы негізгі бағыттардың бірі.

– Елордада тәрбие жұмысы бірыңғай күнтізбелер мен мониторингке сүйене отырып, мектеп, отбасы және қоғамды қамтитын жобалар арқылы жүйелі жүргізілуде. Мектеп парламенттері оқушылардың өзін-өзі басқаруының белсенді орталықтарына айналды. Театр қойылымдары арқылы маңызды тақырыптар талқыланып, тәрбие процесінің тиімділігі артуда. Қазіргі таңда басты назарда тұрған жайттардың бірі – мұғалімнің рөлін қоғамда дұрыс қалыптастыру. Мұғалім тек сабақ беруші емес, тұлға қалыптастыратын тәлімгер әрі көшбасшы болуы тиіс. Тәрбие – білім берудің ажырамас бөлігі, әрбір педагогтың сөзі мен іс-әрекеті балаларға үлгі, – деді басқарма басшысы.

Жиында елорда колледждерін заманауи білім беру инфрақұрылымына айналдыру мақсатында кезең-кезеңмен бейіндеу жұмыстары да баяндалды. Техникалық және кәсіптік білім беру жүйесінде түлектердің жұмыспен қамтылуын қамтамасыз етудің негізгі тетігі – дуалды оқыту. Қазіргі таңда 21 колледжде 65 мамандық бойынша 369 кәсіпорынның қатысуымен дуалды оқыту жүзеге асырылуда. Түлектерді жұмыспен қамту мақсатында елордалық колледждерде қала кәсіпорындарының сұранысына сәйкес мақсатты кадр даярлау жүргізілуде және шефтік қолдау ұйымдастырылған. Жұмысшы мамандықтар жылы аясында бес мемлекеттік колледжді халықаралық аккредитациядан өткізу жоспарланды. Сонымен қатар студенттер желілік технологиялар мен киберқауіпсіздік бойынша Certiport жүйесі арқылы халықаралық сертификаттарын иеленуде.

Қ.Сенғазыев жаңа оқу жылы қарсаңында елордадағы білім беру жүйесінің алдында тұрған ауқымды міндеттерді де атап өтті.

– Біріншіден, елорданың білім беру ұйымдарында Оқу-ағарту министрлігімен бірлесіп, барлық бағытта пилоттық білім беру жобалары енгізіледі. Екіншіден, оқу процесіне жасанды интеллект технологияларын белсенді енгізе отырып, барлық мектептерде Codi Play платформасы қолданылады. Бұл бағытта Білім басқармасының бюджетінде қаржыландыру тетіктері қоса қарастырылады. Үшіншіден, барлық деңгейдегі ұйымдарда, соның ішінде жекеменшік мектептерде «Адал азамат» бірыңғай тәрбие бағдарламасы жалғастырылып, буллингтің алдын алу шаралары айрықша назарға алынады. Төртіншіден, алдағы екі жыл ішінде мектептерді жан-жақты жаңғырту, ескі жиһаз бен жабдықтарды толық ауыстыру жұмыстары толық аяқталады. Бесіншіден, мектептердің әкімшілігіне KPI нәтижелері бойынша қосымша ақы төлеу тетіктері қарастырылады, – деді ол.

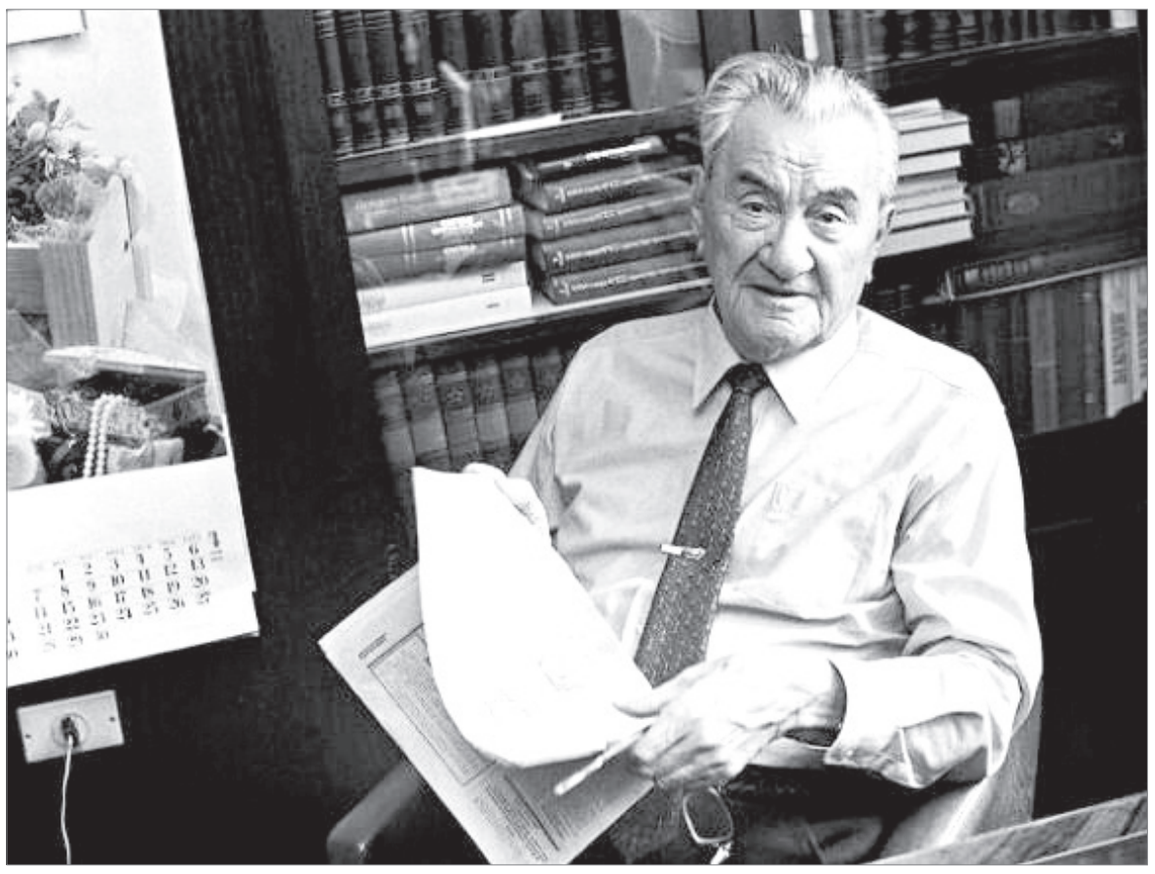
Алдағы жаңа оқу жылындағы жаңа міндеттер мен бағыттар айқындалған жиын соңында қала әкімі елорданың білім беру жүйесінің дамуына оң баға беріп, барлық деңгейде жаңа нысандар пайдалануға беріліп жатқанын, білім беру сапасы артқанын және бұл жұмыстар одан әрі жалғаса беретінін алға тартты. Конференцияда Астананың білім беру саласының дамуына елеулі үлес қосып жүрген ұстаздары мен қызметкерлері «Білім беру ісінің құрметті қызметкері» төс белгісімен, Оқу-ағарту министрінің Алғыс хатымен марапатталды. Солардың бірі аталған төс белгіні алған, қаладағы №33 мектеп директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Фарида Торғаева 37 жылдан бері ұстаздық етіп келеді.

– Биыл қалада жаңадан ашылған оқу орнында «Келешек мектептері» жобасы бойынша жұмысты бастадық. Астанада 2017 жылдан бері еңбек етемін. Өзімнің «Абай шығармаларының функционалдық қызметі» тақырыбында авторлық үздік бағдарламам бар. Сол бойынша оқушылармен жұмыс жүргізіп, балаларға Абай шығармаларымен етене, тереңдете таныстырамын. Мемлекет деңгейінде педагогтер мәртебесі жылдан жылға артып келеді, жалақысы көтерілді. Қазіргі мұғалімдерде еркіндік бар, олар барлық артық жауапкершіліктен босатылды, қағазбастылық жойылды. Балаға таза білім беруге үлкен мүмкіндіктер жасалып отыр. Білім беру саласында осындай жағдай жасалған кезеңде тек маңдай теріңді төгіп жұмыс істеу ғана керек, – дейді ол.

Е.Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармония ғимаратында өткен конференция аясында «Білім берудегі цифрлық серпіліс: адалдық, кәсібилік, инновация» тақырыбында көрме де ұйымдастырылды. Онда білім беру саласындағы жаңа технологиялар, түрлі ресурстар, электрондық зертханалар, ұстаздардың әдістемелік құралдары, оқушылардың жаңа жобалары ұсынылды. Жиынға барлығы 1500 адам, онлайн түрде 20 мың педагог қатысуға мүмкіндік алды. Іс-шара өнерпаз педагогтер мен оқушылардың мерекелік концертіне ұласты.

Сұлтан СЕЙІТ

22 тамыз – көрнекті қайраткер Дінмұхамед Қонаевтың дүниеден озған күні. Соған орай белгілі қонаевтанушы-жазушының жазбасын ұсынып отырмыз.

ҒҰМЫРБАЯН ҒАЖАПТАРЫ

БЕЙТАНЫСТЫҢ БАТАСЫ

Алматыдағы 14 мектепте жетінші класта оқып жүргенде, Димаш өзен жағасында талмасы ұстап, ес-түссіз жатқан біреуді көріп, дереу орнынан тұрғызып, оны сүйемелдеп жақын жердегі ауруханаға әкеледі. Әлгі адам оның аты-жөнін сұрап, бәрін біліп алады. Ертеңінде есін толық жиған соң мектепке келіп, Қонаев деген оқушыны сұрайды. Директор оны кабинетіне шақырады. Димаш кіріп келгенде оншақты мұғалімнің ортасында тұрған талма ауру кісі мына бала болмағанда, кеше мен о дүниеге аттанып кетер едім. Өмірімді сақтап қалған жасөспірімге ризамын. Міне, сондықтан оның өзіне және оқушыны тәрбиелеген сіздерге алғыс айтуға келдім. Оқушы балам Қонаев сені қашанда Құдай қолдап, Тәңір жебеп жүрсін деп, ол батасын береді. Әлгі кісі азамат соғысына қатысқан ардагер екенін айтып, тағы тілек тілеп, Димашты құшақтап, маңдайынан сүйеді. Тарихта талма ауруы бар белгілі адамдардың тегін болмағаны айтылады. Димашқа тегін адам бата бермеген ғой. Димашқа алдымен үзілер шағында атасы, содан соң бір апатты жағдайда әжесі, соңында бейтаныс адамның бата беруі – оның өміріндегі ерекше құбылыс.

ДІНМҰХАМЕД ДЕГЕН АТТЫҢ ҚАСИЕТІ

Димекеңнің әкесі Меңліахмет те тегін адам болмаған. Оң жақ самайында қалың мең болған. Осы Алла тағала нышаны меңге байланысты атын Меңліахмет қойған. Димекең Риддерде бастық болып жүргенде шұбырған текті есімді орыстар айта алмай, Димаш Ахметович деп атап кетеді. Меңліахмет бір жылы ежелгі ата-жұрты Күрті өңірі, Құйған жақтағы туыстарына бір шаруамен келеді. Бала Димашты қасынан тастамайтын дағдысы бойынша оны да бірге алып жүреді. Қысты күні болса керек бала ойламаған жерден ауырып қалады. Ол кезде ауылда ем-дом жасайтын молдалар ғой. Әкесі өң-түсі бұзылып кеткен, бір тылсым күш қысқан ұлын ауыл молдасына әкеледі. Молда оның есімін білген соң, бұл балада тән ауруы жоқ, жан күйзелісі бар. Дінмұхамед деген қасиетті атты көтере алмай тұр деп дем салып, Мұхаммед пайғамбардың атын атап, Құранның бір ұзақ сүресін оқиды. Жарты күн баланы жібермей, рухани сауықтырады. Ертеңінде бала құлан-таза жазылады. Бұл кісі Жалайыр еліне белгілі молда емші еді. Ұрпақтары Балқаш ауданында тұрады.

АЙТЖАННЫҢ АҚЫЛ-КЕҢЕСІ

Кеңес үкіметінің алғашқы жылдары алпауыт Ысқақ байдың қол астында істеген Меңліахметке де тықыр таянады. Амал жоқ Алматыдан кетіп, Түрген жаққа қоныс аударады. Бақытына қарай қызы Әмина революционер Айтжан Түркебаевқа тұрмысқа шыққандықтан аман қалады. Айтекең балдызы Димашты өте жақсы көреді. Саяжайына жиі шақырып, жаңа өкімет түбінде толық күш алады. Сондықтан көп ойланбай сен комсомолға өт деп кеңес береді. Димаш комсомолға өтеді, соңғы кластарда оқып жүргенде. Өзінен кейін Димашты оқуға баулыған, Мәскеуге оқуға жолдама әперген осы бір аяулы азамат еді. Сүйікті әпкесінің жары Айтжанды Димаш ерекше құрметтеді. Димекең жайындағы сурет-альбомда Меңліахметтің отбасымен түскен суреті бар. Айтжан Түркебаевтың саяжайында түсірілген суретте 15-16 жастағы бозбала Димашты көреміз.

АХАҢНЫҢ ДӘРІСІ

Атақты Ахмет Байтұрсыновтың кезінде қазіргі Абай атындағы педагогикалық университетте дәріс оқығаны белгілі. Ұлы ұстаздың дәрісін тыңдау үшін білуге құштар басқа оқу орындарынан да жастар келіп, ол кісінің айтқандарын жаттайды екен. Солардың бірі бір оқу орнында даярлық курсында оқитын шәкірт Димаш Қонаев еді. Мұны Димекең зейнетте жүргенде нағашылары болып келетін белгілі ғалым Бахтияр Смановтың үйінде қонақта отырғанда ерекше еске алып, ағынан жарылып айтады. Димекең Аханның төте жазу әліппесі бойынша араб әрпінде оқи да, жаза да білетін еді.

ТЫНЫШБАЕВТЫҢ ТӘЛІМІ

Алматы қаласындағы 14 мектептің оқушысы Димаш астанадағы жиын, мәслихаттарда, түрлі кездесу, концерттерде белгілі тұлғаларды жиі көріп, оларға сәлемдесетіні оның өзіне тән ерекше бір жақсы қасиеті еді. Қай класта оқып жүргені белгісіз, ерлер гимназиясына бір шаруалармен келген атақты инженер Мұхамеджан Тынышбаевпен кездейсоқ кездесіп сәлем береді. Кейін ұлы Ескендірмен бозбала кезінде қимас дос болады. Міне, сондықтан оның бала кезіндегі арманы Тынышбаев сияқты атақты инженер болу еді. Соңында Мәскеуде оқып, тау-кен инженері атанып, Қоңырат, Риддерде инженерліктен сатылап өсіп, уақыт өте қазақтың бағына туған кемеңгер атанды. Оның бала кезіндегі ұлы арманын Алла тағала құп көріп, мақсаты орындалды.

> Студент Димаш Мәскеуде оқып жүргенде, Сталиннің ұлттар жөніндегі орынбасары Тұрар Рысқұлов болатын. Қазақстандағы аштық жөнінде Сталинге хат жазып, соңы өзінің жұмыстан кетуіне әкеледі. Алматыдағы Жастар театрында сексенінші жылдары Шерхан Мұртазаның «Сталинге хат» атты пьесасы бойынша спектакль қойылып, халық көңілінен шықты. Мәскеуде Рысқұловтың студент Қонаевты қорғауы – тарихи оқиға

ҚАЖЫМҰҚАННЫҢ КҮРЕСІН КӨРУІ

Мектепте оқып жүргенде, Димаш спортты өте жақсы көреді. Күрес секциясына қатысады. Өйткені өзі палуан денелі бозбаланы дене тәрбиесі пәні мұғалімі осы спортқа икемдейді. Басында жарыстарға қатысып жүреді. Кейін бала өзі бұдан бас тартады. Әкесі алысып-жұлысатын палуандық өнерді ұнатпаса керек. Димекең естелігінде күш атасы әлемге әйгілі палуан Қажымұқанның күресін көріп, одан алған әсерін журналист-жазушылардан артық жазып, еске алады. Кейін Қажымұқанның ізбасары Жақсылық Үшкемпіров олимпиада чемпионы болғанда, алдымен күш атасын айтып құттықтайды.

ТРОЦКИЙДІҢ АЛМАТЫҒА КЕЛУІ

Өткен ғасырдың жиырмасыншы жылдарының соңында Сталинмен сыйыса алмаған, Ленинмен бақталас болған Троцкий жер аударылып Алматыға келеді. Оқушы кезінде осы коммунистер көсемінің бірін бозбала Димаш та көреді. Алатауға ғашық бала Медеу жақта қыдырып, жеміс-жидек теріп, қайтып келе жатқанда тарантаспен саяжайына қарай бара жатқан, көзілдірікті кісіге сәлем беріп, дәл жанынан өтеді. Мектепте жүргенде, қабырғада ілулі тұратын оның суреті көз алдына келіп, Троцкийді содан таниды. Ол оқушы сәлеміне риза болып, болар болмас тіл қатып, қол бұлғап қоштасады. Димаштың мұсылмандық дәстүр бойынша таныса да, танымаса да жасы үлкен кісілерге сәлем беруі бойында о бастан бар еді.

ТҰРАР РЫСҚҰЛОВТЫҢ ШАРАПАТЫ

Студент Димаш Мәскеуде оқып жүргенде, Сталиннің ұлттар жөніндегі орынбасары Тұрар Рысқұлов болатын. Қазақстандағы аштық жөнінде Сталинге хат жазып, соңы өзінің жұмыстан кетуіне әкеледі. Алматыдағы Жастар театрында сексенінші жылдары Шерхан Мұртазаның «Сталинге хат» атты пьесасы бойынша спектакль қойылып, халық көңілінен шықты. Мәскеуде Рысқұловтың студент Қонаевты қорғауы – тарихи оқиға. Елдегі бай-бағландарға өш, көпес саудагерлеге қас, қызғаншақ, күншілдер Қонаев алпауыт Ысқақ байдың туысы, оның саудасын жүргізетін Меңліахметтің баласы, ұлты қазақ емес басқа, сондықтан оның Мәскеуде оқуға құқы жоқ деп арыз жазады. Шаш ал десе, бас алатын белсенділердің бұйрығы бойынша Димаш оқудан шығарылады. Жазықсыз текке оқудан шыққаны жанына батып, Тұрардың қабылдауына жазылады. Тұрар студентті қабылдап, өмірбаянымен толық танысып, ата-бабалары Жетісу өңірінің қазағы екеніне әбден көзі жетеді. Сөйтіп, Лениннің досы болған сол кездегі Ағарту комиссары Луначарскийге телефон соғып, Димашты қайта оқуға алдырады. Димекең Рысқұловтың бұл жақсылығын өле-өлгенше ұмытпады. Рысқұловты ақтау жөнінде тиісті адамдарға нұсқау беріп, арнайы кітап жаздырды. Алматыдағы ең ұзын көшелердің біріне оның атын бергізіп, аруағын аунатты. Алматыда тұратын жесіріне үй әперді. Тіпті, Мәскеудегі қызына дейін қол ұшын беріп, көмектесті. Алматыдағы ең ұзын әрі кең көше Рысқұлов даңғылы батыстан шығысқа қарай көсіліп жатыр.

ҚҰПИЯ ХАТ

Мәскеуде оқып жүргенде, каникул кезінде пойызбен елге жол тартады. Көрші вагонда саяси тұтқындарды күзетпен сақшылар алып келе жатады. Олардың ішінде Алашорда көсемдерінің бірі, қазақ жері үшін Лениннің өзімен тәжікелесетін атақты Әлімхан Ермеков те бар еді. Димаш екі вагонның түйіскен жерінде сыртқа қарап тұрғанда, тұтқындардың бірі оның бетіне бір қарап, қалтасына конверт қағазды сұңғітіп жібереді. Ымдап бір нәрсе дегендей болады. Димаш оның тегін адам емес екенін біледі. Өз вагонына келіп конвертті ашса, Ермековтің әйеліне жазған хаты екен. Онда мен этаппен айдалып кетіп барамын деп баратын жер мен түрменің атын айтады. Әлекең бейтаныс хат алушыға әйелінің Алматыдағы мекенжайын толық жазып, осыны жеткіз бауырым деп өзінің Әлімхан Ермеков екенін айтып, аманат қылған. Димаш Алматыға келген соң, хатты көрсетілген мекенжай бойынша иесіне тапсырады. Студент оқып жүргенде математика оқулығының авторы Ермековтің есімі мен еңбегін жақсы білген ғой. Арада пәлен жыл өтіп, Ермеков ақталып, Алматыға келеді. Ол кезде Совмин төрағасы Қонаевқа баспана және жұмыс мәселесімен кіреді. Димекең құшақ жайып қарсы алады. Алматыда емес, сіздің Қарағандыда тұрғаныңыз жақсы. Өйткені мұнда сіздің дұшпандарыңыз көп. Олар сізге жұмыс істеткізбейді, шетқақпай боласыз деп ақыл-кеңесін береді. Сөз арасында Димекең пойызда кетіп бара жатқанда, үйіңізге жазған хатты маған бергенсіз, мен оны жеңгейге тапсырып, алғыс алғанмын дегенде Әлекең орнынан тұрып, Димашты құшақтап, Құдай тағала маған қайырымды, жүрегінде иман, ақылында алғырлық бар өзіңді текке кездестірмеген екен деп, ертеңінде Қарағандыға жол тартады.

Ораз ҚАУҒАБАЙ,
жазушы-қонаевтанушы

АЙТПАЙЫН-АҚ ДЕП ЕДІМ...

БОНИ ЭМ-ДІ ҚОСЫҢДАР...

Тойдың бірінші дастарқанына бата беріліп, едәуір қызған тойшыл халық серпілу үшін орнынан көтерілді. Ақырындап елдің алды би алаңына қайта оралып жатты. Музыка ұрып тұр. Бір кезде иегінде шоқша сақалы бар, еңселі келген, ұқыпты киінген, не кәрі шал да емес, не жас та емес бір кісі қазақтың «қызыл өрігін» қомсынды ма, дауыстап «Бони Эм-ді қосыңдар» деді.

Айгүл УАЙС

Жастықтың соңы, кәріліктің басы ма, кім білсін, атамыз бір серпілгісі келді. Музыканың құлағын ұстап отырған бала қарсы келген жоқ. Қазіргі жетпіске жетіп қалғандардың құлағына таныс ырғақ кең сарайды алып кетті. Әлгі кісі де екі бүктетіліп, екі аяғын ұшын айқастырып, бота тірсегін дірілтетіп биге басты.

Естеріңізге сала кетейін, «Boney M» – немістің диско-тобы, 1975 жылдары ФРГ-да құрылған, оның орындаушылары Кариб аралдарында туған, нәсілі қара, батыс Еуропаға жасөспірім шағында келген әншілер болатын. Кезінде дала мен қаланың талай би кештері «Бони Эм-сіз» өтпейтін. Әлгі кісі де өз заманының ырғағын еске алғысы келген болар. Айып етпейміз. Өзіміз де тұяғымызды тысырлатып, биледік. Биледік те, шаршаған соң ойландық.

Той, той дейміз, деп ата сақалымыз аузымызға шыққанға дейін ортаға келелі сөз, ой тастау орнына би-даңғаза басып барады. Жастармен бірге желігіп «Бони Эм-ді» іздеп жүрміз. Жарасатын нәрсе ме? Тойға барсақ, би жарысқа түсеміз. Мүмкін бұл үрдісті дамытқымыз келсе, мектепке би пәнін қосқызып жасымыздан тойдың биіне даярлауды талап етіп, үкімет алдына қояйық. Әйтпесе, ішіп алғандар мен аяғы ауыратындардың қисалаң-қисалаң еткен қимылы биге жатпайды ғой. Осылайша тойдың ажырамас атрибутына айналған бидің рөлін қайта қарау керек болар. Той тойлап, би билейміз деп әбден абыройдан айырылып болдық. Тойдың биін жастарға қалдырып, тойханалардың шағын бөлмесіне майлы етті басар көк шәй дайындап, үлкен кісілердің қауқылдасып әңгімелесуіне, бір-бірімен танысуына мүмкіндік беретін жағдай неге жасамасқа?! Сонда қариялар бұлтың-бұлтың еткен қыз-келіншектерге қарап ыңғайсызданбайды. Ішіп алып елірген жастармен бірге отырып, желікпес те. Жас пен кәрі бірге құтыңдап беттерін ашпай, әрқайсысы өз биігінде қалып, даңғырап, құлақ тұндыратын музыкадан құтылып, тойдан шаршамай шығар еді. Би көбіне келесі дастарқаннан бір тостақ ас сиятындай орын қалдыруға арналған жаттығу сияқты. Біраз желпініп алған жұрт түн ортасы ауғанда екінші дастарқанның басына жиналады. Қою шәй мен небір тәтті торттар көздің жауын алады. Асқазан үшін өте ауыр. Бұл күні екінің бірін семіздік басқан. Ол да дерт. Ендеше адамды қинамай, тойдың бәрін бір дастарқанмен атқарып, ешкімді де шаршатпай, тойға реформа жасауға болады ғой.

Осы жағын ойлап көрейікші.

№98 (4842) 21/08/2025 Бейсенбі

ДҮЙСЕНБІ
25 ТАМЫЗ

QAZAQSTAN

6:00 Әнұран
6:05 «Інжу-маржан».
6:45 «Таза Қазақстан».
7:00 «TAŃSHOLPAN».
10:10 «Үнсіз күрес». Телехикая.
11:10 «ФАЗИЛЕТ ХАНЫМ». Телехикая.
12:10 «Қызық екен...».
13:00 «Еңбек адамы». Арнайы жоба.
13:25 «Әндер мен жылдар»
14:00 АҚПАРАТ
14:10 «Шабдалы 18». Телехикая.
15:10 «Замандастар».
16:30 «Алматының ауасы». Арнайы жоба.
17:00 АҚПАРАТ
17:20 «ТАПҚЫР ОТБАСЫ».
18:00 «КЕК ЖОЛЫНДА». Телехикая.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «Ақжауын». Телехикая
21:20 «ҮНСІЗ КҮРЕС». Телехикая.
22:15 «Көңілді тапқырлар алаңы».
23:10 «Отыңды өшірме». Телехикая.
0:05 «Дарын». Телеолимпиада.
1:30 «Сана».
2:35 «Тапқыр отбасы».
3:10 «Әндер мен жылдар»
3:50 «Қызық екен...».
4:30 «Таза Қазақстан».
4:45 «Ең дәмді».

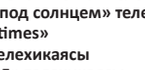
5:00 «Дүлдүлдер дүбірі»
6:00 Телехикая. «Шашу»
7:00 «Оян!»
10:00 Телесериал. «Зимородок 2»
12:00 Телехикая. «Келінжан 4»
13:00 Телехикая. «Әйел бақыты»
16:00 Телесериал. «Мажор»
18:00 Новости
18:30 Жаңалықтар
19:00 Телехикая «Жаңбырлы ғұмыр»
20:00 Телехикая. «Әйел бақыты»
23:00 Телесериал. «Мажор»
1:00 Телесериал. «Перекресток»

ASTANA TV

06.00 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
08.45 «Сен келерсің» телехикаясы
10.40 «Ана» телехикаясы
11.40 «Осман 5» телехикаясы
16.15 «Өмір» телехикаясы
16.45 «Хрустальная мечта» телесериал
18.00 «Место под солнцем» телесериал
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Ана» телехикаясы
21.00 «Осман 5» телехикаясы
00.00 «Сен келерсің» телехикаясы
01.50 «Тігінші қыз» телехикаясы

6:00 «П@YTINA» бағдарламасы
7:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10:00 «СКАЗКИ МАЧЕХИ».
14:20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE» бағдарламасы.
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы.
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ГРУППА «ZETA»
1:00 «УБОЙНАЯ СИЛА 4»
2:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
2:25 «П@YTINA» бағдарламасы
3:05 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
3:30 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы

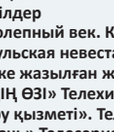

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ»
7:30 «ТОҒЖАН», отандық телехикая.
9:10 «БЫЛО ДЕЛО»
10:00 «ЧУЖАЯ СЕМЬЯ»
13:30 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
15:25 «РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА»
18:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
19:00 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
20:35 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:30 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
23:20 «ШЕФ-7», криминальная драма.
1:15 «ЦВЕТ МЕСТИ», мелодрама
3:00 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
4:15 «ТОҒЖАН», отандық телехикая. (қайталау)
5:10 «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық бағдарламасы (қайталау)
6:10 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)

06:00 «Әзіл студио»
06:10 «Бесбармак» комедиясында
08:00 «Айдаһарлар шайқасы»
09:30 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
10:30 «Пингвины Мадагаскара»
11:30 Мультсериал «Губка Боб»
13:00 «Стюарт Литтл 2» (қайталау)
14:50 «Астерикс и Обеликс в Британии»
17:30 «Паркер»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Әділдік алаңы» ток-шоуы
22:00 «Последний охотник на ведьм»
00:10 «Айдаһарлар шайқасы»
01:40 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
02:40 «Time Vine»
04:20 «1001 Әзіл»
04:30 Телевикторина «BALA BATLLE»
05:00 «What's up?» ойын-сауық бағдарламасы
05:20 «Ризамын»

6:00 Әнұран
6:02 «Серпін» Телехикая.
7:00 «Әкесінің баласы» Телехикая.
8:00 Үздік әзілдер
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
11:10 «Стамбульская невеста».
13:10 «Жүрекке жазылған жол»
14:30 «ӨМІРДІҢ ӨЗІ» Телехикая
15:30 «Құтқару қызметі». Телехикая
16:00 «1001 ночь» Телесериал.
18:30 «ТАМЫРЛАС ТАҒДЫРЛАР».
19:20 «Жарқыраған жұлдыз». Бағдарлама
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
23:00 «1001 НОЧЬ» Телесериал
23:50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
0:30 «Тамырлас тағдырлар».
1:00 LATE NIGHT SHOW
3:00 Х/с «Пока станица спит»
3:40 Здоровье с Айнур Тажиной
4:10 «Жұлдызды шаңырақта»
4:40 Q-елі
5:20 «Ұлы Дала жанұясы» Телехикая

6:00 «П@YTINA» бағдарламасы
7:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10:00 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
10:55 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
11:45 «ДОКТОР ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ»
13:00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
14:10 «НОВОСТИ»
14:20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE» бағдарламасы.
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы.
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ГРУППА «ZETA»
1:00 Ночной кинотеатр. «УБОЙНАЯ СИЛА 4»
2:25 «П@YTINA» бағдарламасы
3:05 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
3:30 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
7:25 «ТОҒЖАН», отандық телехикая.
9:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (қайталау)
9:30 «БЫЛО ДЕЛО»
10:20 «ШЕФ-7», криминальная драма
12:20 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
14:20 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
16:10 «РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА»
18:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
19:00 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
20:35 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:30 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
23:20 «ШЕФ-7», криминальная драма.
1:15 «ЦВЕТ МЕСТИ», мелодрама
2:50 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
4:10 «ТОҒЖАН»

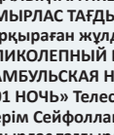
06:00 «Әзіл студио»
06:30 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
06:50 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Айдаһарлар шайқасы»
09:30 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
10:30 «Пингвины Мадагаскара»
11:30 Мультсериал «Губка Боб»
12:50 «Ангелы Чарли»
15:00 «Исходный код» (қайталау)
17:00 «Годзилла»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 Тұсаукесер! «Әділдік алаңы»
22:00 «Союзники»
00:40 «Айдаһарлар шайқасы»
02:20 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
02:40 «Time Vine»
03:00 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «What's up?» ойын-сауық бағдарламасы
04:00 «Әзіл студио» ойын-сауық бағдарламасы
04:20 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:30 Телевикторина «BALA BATLLE»
05:00 «What's up?» ойын-сауық бағдарламасы
05:20 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

6:00 Әнұран
6:02 «Серпін» Телехикая.
7:00 «Әкесінің баласы» Телехикая.
8:00 «Жүрекке жазылған жол»
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
11:10 «Стамбульская невеста».
13:10 «Жүрекке жазылған жол»
14:30 «ӨМІРДІҢ ӨЗІ» Телехикая
15:30 «Құтқару қызметі». Телехикая
16:00 «1001 ночь» Телесериал.
17:00 «ФАКТОР СТРАХА». Реалити-шоу
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 «ТАМЫРЛАС ТАҒДЫРЛАР».
19:20 «Жарқыраған жұлдыз».
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
23:00 «1001 НОЧЬ» Телесериал
23:50 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
0:30 «Тамырлас тағдырлар».
1:00 LATE NIGHT SHOW
3:00 Х/с «Пока станица спит»
3:40 Здоровье с Айнур Тажиной
4:10 «Жұлдызды шаңырақта»
4:40 Q-елі
5:20 «Ұлы Дала жанұясы»

НТК

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.00 «Екі езу» (каз.)
08.30 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
09.30 «ВСПЫШ И ЧУДО-МАШИНКИ»
10.00 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
11.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
12.00 «СЕЗІМ БАҒЫ» (каз.)
16.00 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
17.00 «INSTA LIKE» (каз.)
17.20 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
18.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
19.30 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
20.30 «ЛУЧШЕЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
23.00 «АДРЕНАЛИН» (боевик, Джейсон Стэйтем)
01.20 «Қызық Live» (каз.)
02.00 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.20 Телехикая «Мезгілсіз сезім»
04.10 «INSTA TV» (каз.)
04.30 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

6:00 «П@YTINA» бағдарламасы
6:02 «Сен BOSSың» Телехикая.
7:00 «Әкесінің баласы» Телехикая.
8:00 «Жүрекке жазылған жол»
9:00 Жаңалықтар
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
11:10 «Стамбульская невеста».
13:10 «Жүрекке жазылған жол»
14:30 «ӨМІРДІҢ ӨЗІ» Телехикая
15:30 «Құтқару қызметі». Телехикая
16:00 «1001 ночь» Телесериал.
17:00 «ФАКТОР СТРАХА». Реалити-шоу
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 «ТАМЫРЛАС ТАҒДАРЛАР»
19:20 «Жарқыраған жұлдыз».
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
22:00 «КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА»
23:30 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
0:30 «Тамырлас тағдырлар».
1:00 LATE NIGHT SHOW
3:00 Х/с «Пока станица спит»
3:40 Здоровье с Айнур Тажиной
4:10 «Жұлдызды шаңырақта»
4:40 Q-елі
5:20 «Ұлы Дала жанұясы» Телехикая

НТК

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.00 «Екі езу» (каз.)
08.30 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
09.30 «ВСПЫШ И ЧУДО-МАШИНКИ»
10.00 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
11.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
12.00 «СЕЗІМ БАҒЫ» (каз.)
16.00 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
17.00 «INSTA LIKE» (каз.)
17.20 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
18.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
19.30 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
20.30 «ЛУЧШЕЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ»
23.00 «АДРЕНАЛИН» (боевик, Джейсон Стэйтем)
01.20 «Қызық Live» (каз.)
02.00 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.20 Телехикая «Мезгілсіз сезім»
04.10 «INSTA TV» (каз.)
04.30 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

БЕЙСЕНБІ
28 ТАМЫЗ

QAZAQSTAN

6:00 ӘНҰРАН
6:35 ФУТБОЛ. УЕФА ЧЕМПИОНДАР ЛИГАСЫНЫҢ ШОЛУЫ.
7:00 «TAŃSHOLPAN».
10:00 АҚПАРАТ
10:10 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
11:10 «ФАЗИЛЕТ ХАНЫМ». ТЕЛЕХИКАЯ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...».
13:00 «ЕҢБЕК АДАМЫ».
13:25 «ӘНДЕР МЕН ЖЫЛДАР»
14:00 АҚПАРАТ
14:10 «ШАБДАЛЫ 18». ТЕЛЕХИКАЯ.
15:10 «САҒЫНДЫРҒАН ӘНДЕР-АЙ!».
16:25 «ЦИФРЛЫҚ ТОР». АРНАЙЫ ЖОБА
17:00 АҚПАРАТ
17:20 «ТАПҚЫР ОТБАСЫ».
18:00 «КЕК ЖОЛЫНДА». ТЕЛЕХИКАЯ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «АҚЖАУЫН». ТЕЛЕХИКАЯ.
21:20 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
22:30 «КӨҢІЛДІ ТАПҚЫРЛАР АЛАҢЫ».
23:10 «ОТЫҢДЫ ӨШІРМЕ». ТЕЛЕХИКАЯ.
0:05 «ДАРЫН». ТЕЛЕОЛИМПИАДА.
0:55 АҚПАРАТ
1:30 «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН».
1:40 «САНА».
2:45 «ТАПҚЫР ОТБАСЫ».
3:20 «ЖҰЛДЫЗДЫ ЖҮЗДЕСУ».
3:50 «ЦИФРЛЫҚ ТОР». АРНАЙЫ ЖОБА
4:15 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...».
4:55 «ТЕЛЕДӘРІГЕР».

5:00 «Дүлдүлдер дүбірі»
6:00 Телехикая. «Шашу»
7:00 «Оян!»
10:00 Телесериал. «Зимородок 2»
12:00 Телехикая. «Келінжан 4»
13:00 Телехикая. «Әйел бақыты»
16:00 Телесериал. «Мажор»
18:00 Новости
18:30 Жаңалықтар
19:00 Телехикая «Жаңбырлы ғұмыр»
20:00 Телехикая. «Әйел бақыты»
23:00 Телесериал. «Мажор»
1:00 Телесериал. «Перекресток»

ASTANA TV

06.00 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
07.40 «Место под солнцем» телесериал
08.45 «Сен келерсің» телехикаясы
10.40 «Ана» телехикаясы
11.40 «Осман 5» телехикаясы
16.15 «Өмір» телехикаясы
16.45 «Хрустальная мечта» телесериал
18.00 «Место под солнцем» телесериал
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Ана» телехикаясы
21.00 «Осман 5» телехикаясы
00.00 «Сен келерсің» телехикаясы
01.50 «Тігінші қыз» телехикаясы

ШАҺАР ШЕЖІРЕСІ

АҚМОЛА-ҚАРТАЛЫ ЖЕЛІСІ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

1940 жылдың желтоқсан айында ұзындығы 440 шақырымды құрайтын Ақмола-Павлодар теміржол желісінің Сталин-Магнитогорск магистралінің құрылысы басталды.

20 желтоқсан 1953 жылы Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Президиумының Төрағасы Д.Қ. Керімбаев Ақмола-Павлодар теміржол желісіндегі алғашқы пойыздың өту лентасын қиды. Ақмола-Павлодар темір жолын салу кезінде 546 километр магистральдық, станциялық және кірме жолдар төселді; 198 түрлі құрылыстар салынды; 11 млн текше метрге жуық үйінді, 890 мың текше метр балласт жасалды; 98 жасанды құрылыс салынды.

1939-1943 жылдары салынған Ақмола-Қарталы желісі – Қарағандының көмірін Оңтүстік Оралға жеткізуді қамтамасыз еткен маңызды нысан. Сол жылдары Көксу-Текелі-Талдықорған және Атасу-Қаражал телімдері іске қосылды. Қазақстандық шойын жолдың ұзындығы 10 мың шақырымға жеткізілді. Ұлы Отан соғысы кезінде теміржолдың бойында жол шаруашылығын және жылжымалы құрамды жөндеу жөніндегі өндірістік база құрылды. Ал 1953 жылы Оңтүстік-Сібір магистралінің негізгі буынының бірі Ақмола (Астана)-Павлодар (546 км) жолы салынды. Оның іске қосылуы Екібастұз көмір бассейнінің және осы жерге жақын аймақтардың тез дамуына жағдай жасады. Тек 1953-1956 жылдардың өзінде Солтүстік Қазақстандағы тасымалдың көлемі 4 есеге артты.

Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесі Президиумының Төрағасы Д.Қ. Керімбаев Ақмола-Павлодар теміржол желісіндегі алғашқы пойыздың өту салтанатында лента қию рәсімі үстінде.
ГА АҚ ҚФДЗ № 1617.

Ғазиза ИСАХАН

6:00 «П@UTINA» бағдарламасы
7:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10:00 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
10:55 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
11:45 «ДОКТОР ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ»
13:00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
14:30 «QOSLIKE» бағдарламасы.
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы.
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ГРУППА «ZETA 2»
1:00 «УБОЙНАЯ СИЛА 4»
2:25 «П@UTINA» бағдарламасы
3:30 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
7:25 «ТОҒЖАН», отандық телехикая.
9:30 «БЫЛО ДЕЛО»
10:20 «ШЕФ-7»
12:20 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
14:20 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
16:10 «РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА», реалити-шоу
18:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
19:00 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
20:35 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:30 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
23:20 «ШЕФ-7», криминальная драма.
1:15 «ЦВЕТ МЕСТИ», мелодрама
2:50 «ӨКІНБЕ СЕН»
4:10 «ТОҒЖАН»

06:00 «Әзіл студио»
06:30 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
06:50 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Айдаһарлар шайқасы»
09:30 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
10:30 «Пингвины Мадагаскара»
11:30 Мультсериал «Губка Боб»
12:30 «Спайдервик: Хроники»
14:40 «Паркер» (қайталау)
17:30 «Астерикс и Обеликс: Поднебесная»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Сокровище Амазонки»
23:00 «Двойная рокировка 2»
01:40 «Айдаһарлар шайқасы»
02:50 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:00 «Time Vine»
04:20 «1001 Әзіл»
04:30 Телевикторина «BALA BATLLE»
05:20 «Ризамын»

6:00 Әнұран
6:02 «Сен BOSSың» Телехикая.
7:00 «Әкесінің баласы» Телехикая.
8:00 «Жүрекке жазылған жол»
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
11:10 «Стамбульская невеста».
12:10 «Қызықты weekend». Бағдарлама
13:10 «Жүрекке жазылған жол»
14:30 «ӨМІРДІҢ ӨЗІ» Телехикая
15:30 «Құтқару қызметі». Телехикая
16:00 КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА
18:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:30 «ТАМЫРЛАС ТАҒДАРЛАР»
19:20 «Жарқыраған жұлдыз». Бағдарлама
19:30 НОВОСТИ. ПРЯМОЙ ЭФИР
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
22:00 «КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА»
23:30 Әйгерім Сейфолланың Сырласуы
0:30 «Тамырлас тағдырлар».
1:00 LATE NIGHT SHOW
3:00 Х/с «Пока станица спит»
3:40 Здоровье с Айнур Тажиной
4:10 «Жұлдызды шаңырақта»
4:40 Q-елі
5:20 «Ұлы Дала жанұясы» Телехикая

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.00 «Екі езу» (каз.)
08.30 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
09.30 «ВСПЫШ И ЧУДО-МАШИНКИ»
10.00 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
11.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
12.00 «СЕЗІМ БАҒЫ» (каз.)
16.00 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
17.00 «INSTA LIKE» (каз.)
17.20 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
18.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
19.30 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
20.30 «АЛАРУМ»
22.20 «НАЦИЯ ВОРОВ»
00.30 «Қызық Live» (каз.)
01.20 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
02.40 Телехикая «Мезгілсіз сезім» (каз. Түркия, соңғы бөлім)

03.30 «INSTA TV» (каз.)
04.10 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

ЖҰМА
29 ТАМЫЗ

6:00 ӘНҰРАН
6:35 ФУТБОЛ.
7:00 «TAŃSHOLPAN».
10:10 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
11:10 «ФАЗИЛЕТ ХАНЫМ». ТЕЛЕХИКАЯ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...».
13:00 «ЕҢБЕК АДАМЫ». АРНАЙЫ ЖОБА.
13:25 «ӘНДЕР МЕН ЖЫЛДАР»
14:10 «ШАБДАЛЫ 18». ТЕЛЕХИКАЯ.
15:10 «САҒЫНДЫРҒАН ӘНДЕР-АЙ!».
16:20 «ҮНСІЗ ҚАЛҒЫМ КЕЛМЕЙДІ».
16:50 «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН».
17:20 «ТАПҚЫР ОТБАСЫ».
18:00 «КЕК ЖОЛЫНДА». ТЕЛЕХИКАЯ.
20:30 «АҚЖАУЫН». ТЕЛЕХИКАЯ.
21:20 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
22:15 «КӨҢІЛДІ ТАПҚЫРЛАР АЛАҢЫ».
23:10 «ОТЫҢДЫ ӨШІРМЕ». ТЕЛЕХИКАЯ.
0:05 «ДАРЫН». ТЕЛЕОЛИМПИАДА.
1:30 «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН».
1:40 «САНА».
2:40 «ТАПҚЫР ОТБАСЫ».
3:15 «ӘНДЕР МЕН ЖЫЛДАР»
3:45 «ҮНСІЗ ҚАЛҒЫМ КЕЛМЕЙДІ».
4:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...».
4:50 «АУЫЛДАСТАР».

5:00 «ДҰЛДҰЛДЕР ДҮБІРІ»
6:00 ТЕЛЕХИКАЯ. «ШАШУ»
7:00 «ОЯН!»
10:00 МУЛЬТСЕРИАЛ.
10:30 ТЕЛЕСЕРИАЛ. «ЗИМОРОДОК 2»
12:00 ТЕЛЕХИКАЯ. «КЕЛІНЖАН 4»
13:00 ТЕЛЕХИКАЯ. «ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ»
16:00 ТЕЛЕСЕРИАЛ. «МАЖОР»
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 ТЕЛЕХИКАЯ «ЖАҢБЫРЛЫ ҒҰМЫР»
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. «ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ»
23:00 ТЕЛЕСЕРИАЛ. «МАЖОР 2»
1:00 ТЕЛЕСЕРИАЛ. «ПЕРЕКРЕСТОК»

06.00 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
07.40 «Место под солнцем» телесериал
08.45 «Сен келерсің» телехикаясы
10.40 «Ана» телехикаясы
11.40 «Осман 5» телехикаясы
16.15 «Өмір» телехикаясы
17.00 «Место под солнцем» телесериал
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Ана» телехикаясы
21.00 «Осман 5» телехикаясы
23.00 «Сен келерсің» телехикаясы
00.30 «Coco & Janbo»

6:00 «П@UTINA» бағдарламасы
7:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:00 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
10:00 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
10:55 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
11:45 «ДОКТОР ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ»
13:00 «ПУСТЬ ГОВОРЯТ»
14:20 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE» бағдарламасы.
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ» бағдарламасы.
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
21:50 «СИНИЧКА». Четвертый сезон
2:40 «П@UTINA» бағдарламасы
3:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
3:55 «П@UTINA» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
7:25 «ТОҒЖАН», отандық телехикая.
9:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (қайталау)
9:30 «БЫЛО ДЕЛО»
10:20 «ШЕФ-7», криминальная драма
12:20 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
14:20 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
16:10 «РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА»
18:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
19:00 «ӨКІНБЕ СЕН», өзбек телехикаясы.
20:35 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:30 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
23:20 «ШЕФ-7», криминальная драма.
1:15 «ЦВЕТ МЕСТИ», мелодрама
2:50 «ӨКІНБЕ СЕН»
4:10 «ТОҒЖАН», отандық телехикая.

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.00 «Екі езу» (каз.)
08.30 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
09.30 «ВСПЫШ И ЧУДО-МАШИНКИ»
10.00 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
11.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
12.00 «СЕЗІМ БАҒЫ» (каз.)
16.00 «INSTA LIKE» (каз.)
16.40 «INSTA TV» (каз.)
17.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
18.00 «КУНГ-ФУ ЖЕРЕБЕЦ»
20.30 «ЗАЛОЖНИКИ»
22.10 «ПАЦАН ПРОТИВ ВСЕХ»
01.00 «КАДАВР»
02.20 «Қызық Live» (каз.)
03.00 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.40 «Талантым тағдырым» (каз.фильм - концерт)
04.40 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

СЕНБІ
30 ТАМЫЗ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯСЫ КҮНІ
6:00 Әнұран
6:35 «Көңіл толқыны»
7:00 «Ауылдастар».
7:30 «Таза Қазақстан».
7:45 «Бізбен бірге». Телехикая.
9:15 «Көңіл толқыны».
10:00 «Үнсіз күрес». Телехикая.
11:00 «ФАЗИЛЕТ ХАНЫМ». Телехикая.
12:00 «ЖҰЛДЫЗДЫ ЖҮЗДЕСУ».
12:35 «АСЫЛ АРМАН».
14:00 «АДАМЗАТТЫҢ АБАЙЫ».
16:45 «ТАЗА ҚАЗАҚСТАН».
17:20 «ӘЛЕУМЕТТІҢ ТІРЕГІ».
18:00 «КЕК ЖОЛЫНДА». Телехикая.
20:00 «Жұлдызды жүп»
20:20 «Ақжауын». Телехикая.
21:20 «ҮНСІЗ КҮРЕС». Телехикая.
22:15 «ЗАМАНДАСТАР».
23:50 «Таза Қазақстан».
0:00 «Оливер Твист». Көркем фильм
1:50 «Әлеуметтің тірегі». Деректі фильм
2:20 «Әлемнің таңғажайып көріністері». Деректі фильм.
3:05 «Еңбек адамы». Арнайы жоба
3:35 «Ең дәмді»
4:15 «Көңіл толқыны».
5:00 «Ауылдастар».

5:00 «JETI QAZYNA»
7:00 «ТАМАША»
9:50 «ДЕРЕВО ЖЕЛАНИЙ»
11:20 МУЛЬТСЕРИАЛ. «ФИШ И ЧИПС»
12:00 «ВОЙНА БОГОВ: БЕССМЕРТНЫЕ»
14:00 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ФИЛЬМ
14:30 «АЛҒАШҚЫ»
15:30 «ҚЫЗЫҚ TIMES»
16:45 ТЕЛЕХИКАЯ. «КЕЛІНЖАН 4»
18:30 «MAMAN CUP» АРНАЙЫ ЖОБАСЫ
20:00 «ӘДІЛЕТ ТІРЕГІ - АТА ЗАҢ»
22:00 «7 КҮН»
22:40 ДРАМА «БОЕЦ»
1:10 ӘСЕМ ӘНДЕР

06.00 «Махаббат Әлемі» концерт
08.45 «Сен келерсің» телехикаясы
10.40 «Ана» телехикаясы
11.40 «Oila da, Barla!» бағдарламасы
13.00 Деректі фильм
13.50 «Өмір» телехикаясы
16.50 «Шаншар»
19.00 «Saraptimes»
20.00 «Ана» телехикаясы
21.00 «Осман 5» телехикаясы
23.00 «Сен келерсің» телехикаясы
00.30 «Договор на миллион»

ДЕНЬ КОНСТИТУЦИИ
6:00 «ЕҢ АЛҒАШҚЫ» бағдарламасы
7:00 «П@UTINA» бағдарламасы
8:45 «НЕ ПОКИДАЙ МЕНЯ»
13:00 «КОМИССАРША»
18:00 «ПИРАТЫ XX ВЕКА»
20:00 «АСАУ ЖАҢАЛЫҚТАР»
20:35 «СТАРОЕ РУЖЬЕ»
1:05. «ГРОМКАЯ СВЯЗЬ»
3:10 «П@UTINA» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 «ТОЙBESTSTAR»
8:20 «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ»
9:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ (қайталау)
9:30 «ШЕФ-7», криминальная драма
11:30 «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
13:20 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
17:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
18:00 «МАХАББАТ ӘЛЕМІ», ән-шашу
21:00 «ВСЕМ ВЕТРАМ НАЗЛО», мелодрама
0:40 «ОБВИНЯЕТСЯ В ЛЮБВИ»
2:20 «СЕНСІЗ ӨМІР БОС» өзбек фильм
3:40 «МАХАББАТ ӘЛЕМІ»
5:15 «ТОЙBESTSTAR»

06:00 «Әзіл студио»
07:00 «Күліп All»
07:30 «Тәтті шоу»
08:00 Мультсериал «Губка Боб»
09:00 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
09:30 «Готовим с Адель»
10:00 Тұсаукесер! «Қайрат пен Қанат»
13:10 «Бишарашки»
15:20 «Гензель, Гретель и Агентство Магии»
17:40 «Лови волну!»
19:20 «Чебурашка»
21:30 «Судья Дредд»
23:30 «Ата заң – 30 жыл» Арнайы репортаж
00:00 «Живое»
02:10 «Bizdin show»
04:00 «Тамаша Live»
05:00 «1001 Әзіл»
05:10 «BALA BATTLE»
05:30 «What's up?»

6:00 Әнұран
6:02 «Тек қана қыздар» Телехикая.
7:00 Мерекелік концерт
9:30 «Сандық жижиена»
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
13:30 «Стамбульская невеста» Телесериал
14:30 «Шаншар» әзіл-сықақ театры
15:00 КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА
17:00 «ЖЕТІНШІ СТУДИЯ» Ток-шоу
18:05 «ТАПТЫМ-АУ СЕНІ «. Көркем фильм.
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
22:00 ПРЕМЬЕРА! «КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА» Телесериал
0:00 Мерекелік концерт
1:00 Т/с «Отречение»
1:50 ӘЙГЕРІМ СЕЙФОЛЛАНЫҢ СЫРЛАСУЫ
2:50 Қызықты weekend
3:50 «Жұлдызды шаңырақта»
4:50 «Ұлы Дала жанұясы» Телехикая

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.00 «Екі езу» (каз.)
08.30 Телехикая «Қатыгез Ыстамбұл»
09.30 «ВСПЫШ И ЧУДО-МАШИНКИ»
10.00 Сериал «ИВАНОВЫ-ИВАНОВЫ»
11.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
12.00 «СЕЗІМ БАҒЫ» (каз.)
16.00 «INSTA LIKE» (каз.)
16.20 «INSTA TV» (каз.)
17.00 «ЗАПРЕТНЫЙ КИТАЙ» (трэвел-шоу)
18.00 «КУНГ-ФУ ЖЕРЕБЕЦ»
20.30 «ЗАЛОЖНИКИ»
22.10 «ПАЦАН ПРОТИВ ВСЕХ»
01.00 «КАДАВР»
02.20 «Қызық Live» (каз.)
03.00 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.40 «Талантым тағдырым» (каз.фильм - концерт)
04.40 – 05.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

ЖЕКСЕНБІ
31 ТАМЫЗ

6:00 ӘНҰРАН
6:25 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
7:05 «БАРБОС КҮШІКТЕРІ». МУЛЬТФИЛЬМДЕР ЖИНАҒЫ
7:35 «ҮШ МАРҒАУ».
8:05 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ».
8:45 «ЖҰЛДЫЗДЫ ЖҮЗДЕСУ».
9:20 «ТЕЛЕДӘРІГЕР».
10:00 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
11:00 «ФАЗИЛЕТ ХАНЫМ». ТЕЛЕХИКАЯ.
12:00 «БАУ-БАҚША».
12:30 «БІЗДІҢ ЕЛДІҢ ЖІГІТТЕРІ».
14:00 «АДАМЗАТТЫҢ АБАЙЫ».
16:10 «АЛТЫ ЖАСАР АЛПАМЫС».
17:40 «КЕЛЕШЕК МЕКТЕПТЕР».
18:00 «КЕК ЖОЛЫНДА». ТЕЛЕХИКАЯ.
20:00 «АҚОРДА»
20:20 «АҚЖАУЫН». ТЕЛЕХИКАЯ.
21:20 «ҮНСІЗ КҮРЕС». ТЕЛЕХИКАЯ.
22:15 «НАРТӘУЕКЕЛ». ЗИЯТКЕРЛІК-САУЫҚТЫҚ ТЕЛЕВИКТОРИНА
23:30 «КЕЛЕШЕК МЕКТЕПТЕР». АРНАЙЫ ЖОБА
23:50 «ЗАМАНДАСТАР»
1:10 «БАУ-БАҚША».
1:30 «ӘЛЕМНІҢ ТАҢҒАЖАЙЫП КӨРІНІСТЕРІ». ДЕРЕКТІ ФИЛЬМ.
2:15 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
2:55 «ТЕЛЕДӘРІГЕР».
3:25 «КҮМІС КӨМЕЙ»

5:00 «Jeti Qazyna»
7:00 Концерт
9:00 Мультфильм «Дерево желаний»
10:10 Мультфильм «Пришельцы в доме»
11:40 Мультсериал. «Фиш и Чипс»
12:00 Драма «Боец»
14:30 «MAMAN CUP» арнайы жобасы
16:00 Телехикая. «Келінжан 4»
18:00 Комедия «Ағашки по вызову»
20:00 «Алғашқы»
21:00 «Қызық times»
22:00 «7 күн»
22:40 Драма «Война Богов: Бессмертные»
0:40 Әсем әндер

06.00 «Махаббат Әлемі» концерт
08.45 «Сен келерсің» телехикаясы
10.20 «Ана» телехикаясы
11.20 Деректі фильм
12.00 «Oila da, Barla!» бағдарламасы
14.00 «Bereke» бағдарламасы
14.35 «Coco & Janbo»
16.40 «Алдараспан»
20.00 «Ана» телехикаясы
21.00 «Осман 5» телехикаясы
23.00 «Сен келерсің» телехикаясы
00.30 «Супер агенты»

6:00 «ТОЙ БАЗАР» бағдарламасы
6:50 «П@UTINA» бағдарламасы
8:45 «ВОСКРЕСНЫЕ БЕСЕДЫ»
9:00 НАША «ДОСКА ПОЧЕТНЫХ».
9:35 Фильм «ПОДОЛЬСКИЕ КУРСАНТЫ»
12:40 «КОМИССАРША»
17:45 Фильм «ПЕРВЫЙ ОСКАР»
20:00 «АНАЛИТИКА»
20:45 «100 ДНЕЙ СВОБОДЫ»
1:40 «П@UTINA» бағдарламасы
3:30 «ТОЙ БАЗАР» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 «ТОЙBESTSTAR»
8:20 «МАХАББАТ ӘЛЕМІ»
9:50 «ВСЕМ ВЕТРАМ НАЗЛО»
13:20 «БЕССМЕРТНИК», мелодрама
17:00 «ҚҰҚЫҚ ПЕН ҚҰРЫҚ»
18:00 «ӘСЕТТІҢ ӘСЕМ ӘНДЕРІ-АЙ».
21:00 «БЛИЗНЕЦ», криминальная драма
0:40 «ОБВИНЯЕТСЯ В ЛЮБВИ»
2:20 «ЖАЛҒАН» өзбек фильм
3:40 «ӘСЕТТІҢ ӘСЕМ ӘНДЕРІ-АЙ».
5:15 «ТОЙBESTSTAR», ойын-сауық бағдарламасы (қайталау)

06:00 «Әзіл студио» ойын-сауық бағдарламасы
07:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
07:30 «Тәтті шоу» ойын-сауық
08:00 Мультсериал «Губка Боб»
09:00 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
09:30 «Готовим с Адель»
10:00 Телевикторина «TeleBingo»
10:25 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара» (қайталау)
10:50 «Гензель, Гретель и Агентство Магии» (қайталау)
13:10 Анимационный фильм «Лови волну!» (қайталау)
15:10 «Чебурашка» (қайталау)
17:50 «Сокровище Амазонки» (қайталау)
19:50 Премьера! КИНО. Патрик Уилсон, Холли Берри в фантастическом боевике «Падение Луны»
22:20 КИНО. Грант Шумахер в фантастическом боевике «Ограбление из будущего»
00:50 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
02:00 «Тамаша Live» ойын-сауық бағдарламасы
03:00 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
03:30 «Time Vine» ойын-сауық бағдарламасы
03:50 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:00 Телевикторина «BALA BATLLE»
05:00 «Әзіл студио» ойын-сауық бағдарламасы
05:30 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

6:00 Әнұран
6:02 «Тек қана қыздар» Телехикая.
7:00 «Әкесінің баласы» Телехикая.
8:10 «Таптым-ау сені «. Көркем фильм.
10:00 «Великолепный век. Кёсем».
13:30 «Стамбульская невеста» Телесериал,
14:30 Қызықты weekend
15:00 КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА
17:00 «ЖЕТІНШІ СТУДИЯ» Ток-шоу
18:10 ТҰРСЫНБЕК ҚАБАТОВТЫҢ ӘЗІЛДЕРІ
20:00 «ВЕЛИКОЛЕПНЫЙ ВЕК. КЁСЕМ»
21:00 «СТАМБУЛЬСКАЯ НЕВЕСТА»
22:00 «КАРАДАЙЫ. БЕСЦЕННАЯ ПРАВДА» Телесериал
0:00 Фактор страха
1:00 Т/с «Отречение»
1:50 ӘЙГЕРІМ СЕЙФОЛЛАНЫҢ СЫРЛАСУЫ
2:50 Қызықты weekend
3:50 «Жұлдызды шаңырақта»
4:50 «Ұлы Дала жанұясы» Телехикая

07.00 Әзіл - күлкі бағдарламасы «Екі езу»
07.20 «Күлкі базар» (каз.)
07.40 Телехикая «Ауылдастар» (каз.)
08.30 «Абекей» (каз.)
09.30 «ЩЕНЯЧИЙ ПАТРУЛЬ» (мультсериал)
10.00 «ДОРА И ЗАТЕРЯННЫЙ ГОРОД»
12.00 «МОНСТРЫ НА КАНИКУЛАХ: ТРАНСФОРМАНИЯ»
14.00 «ОТПЕТЫЕ НАПАРНИКИ» (комедийный боевик, Джеки Чан, Джонни Ноксвилл)
16.30 «ЧУДО-ЖЕНЩИНА: 1984» (фантастический боевик, Галь Гадот, Крис Пайн, Педро Паскаль)
19.40 «КОНГ: ОСТРОВ ЧЕРЕПА» (фантастический боевик, Том Хиддлстон, Сэмюэл Л. Джексон)
21.50 «ПАПА, НЕ ЗВЕЗДИ!» (комедия, Хаким Джемели, Оливия Коте, Алис Поль)
00.20 «ТОЧКА ОТРЫВА» 02.00 «Қызық Live» (каз.)
02.40 «Ұ- NIGHT SHOW» (каз.)
03.20 «INSTA TV» (каз.)
04.00 – 05.00 «Екі езу» (каз.)

ЭКСПОЗИЦИЯДАН КЕЙІНГІ ПРОФИЛАКТИКА (ПЭП)

ПЭП – бұл төтенше жағдай кезінде 72 сағат өтпесе, АИТВ-инфекциясын емдеу үшін қолданылатын антиретровирустық препараттарды қабылдау арқылы АИТВ-инфекциясының алдын алу әдісі. Жұқтырған қанды құю және босану кезінде (АИТВ жұқтырған анадан балаға дейін) жұқтыру қаупі жоғары деп саналады. АИТВ-жұқтырған анадан антиретровирустық препараттарын қабылдауды ұстанған жағдайда балаға АИТВ-инфекциясын беру қаупі нөлге дейін төмендейді.

ПЭП келесі жағдайларда тағайындалады:

– жұқтырған қанмен байланыста;

– әртүрлі психоактивті препараттарды енгізу кезінде шприцтерді ортақ пайдалану;

– қорғалмаған жыныстық қатынас (егер жыныстық серіктестің мәртебесі белгісіз болса немесе жыныстық серіктес жұқтырған болса):

а) қынаптық қатынас (ерлер мен әйелдер үшін);

б) анальды қатынас (екі серіктес үшін);

в) ауызша жыныстық қатынас (белсенді/пассивті серіктес).

Келесі жағдайларда АИТВ жұқтыру қаупі жоқ:

– антиретровирустық препараттарын қабылдайтын АИТВ жұқтырған адаммен жыныстық қатынас, адгеренциясы жоғары және вирустық жүктеме анықталмайтын;

– күнделікті қарым-қатынас арқылы;

– жәндіктердің шағуы арқылы;

Төтенше жағдай кезінде қолданылатын шаралар: АИТВ-инфекциясының қаупін бағалау үшін 72 сағат ішінде АИТВ-ның алдын алу орталығына (ДК) хабарласу қажет, онда тексеру (АИТВ сынағы) жүргізілетін болады. АИТВ-инфекциясының қаупін бағалағаннан кейін сіз антиретровирустық препараттарын қабылдау режимі және ықтимал жанама әсерлердің пайда болуы туралы егжей-тегжейлі түсініктемелері бар антиретровирустық препараттарын ала аласыз.

ПЭП үшін АРВ препараттары АИТВ профилактика орталығында инфекцияны емдеу және диагностикалау хаттамасына сәйкес тегін беріледі, содан кейін бір айдан кейін және үш айдан кейін АИТВ тестілері жүргізіледі. Дәрілік заттардан жанама әсерлер болса, антиретровирустық препараттары балама режиммен ауыстырылады.

М.К. АБДУМАНАНОВА,
Астана қаласы әкімдігінің «АИТВ-инфекциясының алдын алу орталығы» инфекционист дәрігері

«ASTANA AQSHAMY»
ГАЗЕТІНЕ ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР

№98 (4842) 21/08/2025 Бейсенбі

ШӘМШІ ӘНДЕРІ ШАРЫҚТАДЫ

Елорданың «Қаламгерлер» аллеясында әйгілі композитор, Қазақстанның халық әртісі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, Еңбек Ері Шәмші Қалдаяқовтың туғанына 95 жыл толуына орай «Шәмші әуендері – халық жүрегінде» әдеби-сазды кеші өтті.

Аманғали ҚАЛЖАНОВ

Шәмші әндері шарықтаған кешті Астана қаласы әкімдігінің Орталықтандырылған кітапханалар жүйесінің «Кітап қала» кітапханасы ұйымдастырды. «Қазақ вальсінің королі» атанған композитордың мерейтойына орай «Шәмші әлемі» атты көрме де қойылды.

Шәмшінің туындылары кәріге де, жасқа да жат емес. Осы кеш соған тағы анық көз жеткізді. Композитордың мұрасы 300-ге жуық әннен тұрса, солардың біразы аллеяда домбыраның, гитараның, баянның сазымен, тіпті ешқандай сүйемелдеусіз де шырқалды. Заңғар жазушы Мұхтар Әуезовтің: «Пәлі, Шәмшінің «Ақ маңдайлым» әні XX ғасырдың төбесінен тамшылап тұрған лирика» дегені бар. Осы «Ақ маңдайлымнан» бастап «Өмір-өзен», «Сыған серенадасы», «Бәрінен де сен сұлу» т. б. өлмес әндер әуеледі. Жиналғандар вальс ырғағымен биледі.

Шәмші әндерінің өміршеңдігі – сөзі мен сазының үйлесім табуында. Композитор қай әніне қандай ақын сөз жаза алатынын жақсы білген. Мәселен, «Ана туралы жыр» әніне сөз жазуға көрнекті ақын Ғафу Қайырбековке қолқа салды. Ал еліміздің әнұранына айналған «Менің Қазақстанымның» мәтінін терең ақын Жұмекен Нәжімедековке жаздырды. Сол сияқты, Нұрсұлтан Әлімқұлов, Төлеген Айбергенов, Мұзафар Әлімбаев, Қадыр Мырза Әлі, Тұманбай Молдағалиев, Сабырхан Асанов, Еркеш Ибраһим, Мұхтар Шаханов, басқа да белгілі ақындармен шығармашылық байланыста болды. Шәмшінің өзі де ақындық қабілеттен құралақан емес еді. Мысалы, «Құшақ жайған қандай адам» әнінің сөзі де, әуені де – Шәмші Қалдаяқовтікі.

Мұны айтып жатқанымыз, кеш өткен жерден ақындар да табылды. Соның бірі – жас ақын Абзал Мақаш шабыттанып, Шәмшінің әндерін әулетті. Жалпы Шәмшіге арналған өлеңдер де баршылық. Жиналғандарға «Ардакүрең ақын» атанған Абай атындағы Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Ғалым Жайлыбайдың «Арыс жағасын» тыңдасам» атты өлеңі ұсынылды.

«Шәмшінің әндерінен географияны оқуға болады» деген сөз бар. Расымен, композитор елімізде әнге қоспаған өлке жоқ шығар, қай пұшпаққа барса да, ән тарту ететін. Мәселен, 1978 жылы Жезқазған тау-кен комбинатының жарты ғасырлық мерейтойы тойланды. Сол жолы мысты өлкеге барған Шәмші Қалдаяқов осы мерейтойға арнап «Жарқырайды Жезқазған» деген ән (сөзі – Нұрсұлтан Әлімқұловтікі) жазды. Кеш барысында елдің құлағына әлі жете қоймаған осы ән де шырқалып, жиналған барша жұрт «Ана туралы жырмен» кешті түйіндеді.

Кештің өз деңгейінде өтуінде кітапханашы, Мәдениет саласының үздігі Сағыныш Дүйсенқызының еңбегін атап өту керек. Іс-шараны әсерлі жүргізген тәжірибелі маман жиналғандарды Шәмші әлеміне әдемі жетелеп отырды.

ӨНЕР АДАМДАРЫНЫҢ ӨНЕГЕЛІ ІСІ

Астанда «Таза орта – салауатты қоғам» экологиялық акциясы аясында Еркеғали Рахмадиев атындағы Мемлекеттік академиялық филармонияның Камералық зал қызметкерлері еңбек демалысынан оралған алғашқы күні филармония ауласын тазартты.

Ігі істі қолға алған ұжым табиғатты қорғауға өз үлестерін қосуды мақсат етті. Олар алдағы уақытта қала маңындағы киелі жерлерді де тазалауға атсалысуды жоспарлап отыр.

– Таза қала – мәдениетті қоғамның көрінісі. Біз табиғатты аялауды, қоршаған ортаны таза ұстауды тек экологиялық қажеттілік емес, сонымен қатар азаматтық мәдениеттің маңызды бөлігі деп білеміз.

Әрбір адам айналасын таза ұстауға жауапкершілікпен қараса, ол тұтас қоғамның саналы әрекетіне айналады. Филармония ұжымы ретінде біз осындай игі істерге үнемі үн қосуға дайынбыз. Бұл тек сенбілікпен шектелмейді – бұл өмір салтына айналуы тиіс. Өскелең ұрпаққа үлгі болу, туған қаламызға деген сүйіспеншілікті нақты әрекетпен көрсету – әр азаматтың парызы,– дейді ҚР еңбек сіңірген қайраткері, Мемлекеттік филармония бас директорының кеңесшісі Арайлым Бақытқызы.

ПАРАДЗЮДОШЫЛАР ТОП ЖАРДЫ

Мысырдың Гиза қаласында көру қабілеті нашар спортшылар арасында пара дзюдодан IBSA Grand Prix Egypt 2025 әлем кубогы өтті.

Дүбірлі жарысқа 27 елден үздік спортшылар қатысып, өзара мықтыларын анықтады. Ел намысын қорғаған елордалық парадзюдошылар жоғары деңгейде белдесіп, тамаша нәтижелерге қол жеткізді.

Атап айтқанда Ерғали Шәмей – 2-орын (J1 санаты), Асылан Нұрдәулетов – 5-орын (J1 санаты) иеленді. Сонымен қатар, Қазақстан құрамасы жалпыкомандалық есепте күміс медальға ие болды.

Бас қалада отандық анимация саласының айтулы жобасы – «ADAM: Нартәуекел» толықметражды анимациялық фильмі көпшілікке алғаш рет таныстырылды.

ҚЫЗЫҚ ФИЛЬМ ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

Қалиакбар ҮСЕМХАНҰЛЫ

Іс-шараға кино саласының мамандары, мәдениет қайраткерлері, журналистер және арнайы шақырылған қонақтар қатысты. Көрсетілім барысында фильмнің жасалу барысы, отандық анимацияның жаңа қадамы ретінде маңызы айтылды.

«ADAM: Нартәуекел» – Қазақстандағы алғашқы коммерциялық 3D анимациялық фильм. Бас продюсері – Мәдияр Серікбаев, режиссері – Жәнібек Нұрбекұлы. Оны «Өнер қырандары» театры мен «Astana Film» компаниясы әзірлеген. Мультфильмде адами құндылықтар мен заманауи көркемдік тәсілдер ұштасып, жас көрермендерге жаңа эстетикалық әлем ұсынады.

Фильм 21 тамыздан бастап еліміздегі барлық кинотеатрда көрсетіле бастайды. Картинаның көрерменге жол тартуы қазақстандық анимацияның дамуында жаңа белес болады деп күтілуде.

Бұл орайда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдың IV отырысында айтқан: «Қазақ тілінде, ұлттық нақышта түсірілген мультфильмдер көп болуы қажет. Бұл – ұлт болашағына тікелей ықпал ететін мәселе. Сондықтан анимацияны дамыту мәселесін қолға алу керек» деген сөзі ойға оралады. Жаңа туындының тұсаукесері дәл осы мақсатпен үндесіп, қазақ анимациясының өрісін кеңейту жолындағы алғашқы ірі қадам ретінде бағалануда.

ҰЛТТЫҚ ҚҰРАМА ЖАСАҚТАЛДЫ

World Boxing федерациясының ұйымдастыруымен алғаш рет өткізілетін әлем чемпионатында Қазақстан намысын қорғайтын боксшылар анықталды.

Әлем чемпионаты Ұлыбританияның Ливерпуль қаласында 4–14 қыркүйек аралығында өтеді.

Қазақстан ұлттық құрамасының бас бапкері Қайрат Сәтжанов келесі боксшыларға сенім артып отыр. Атап айтқанда,

50 келіге дейін – Санжар Тәшкенбай, 55 келіге дейін – Махмұд Сабырхан, 60 келіге дейін – Бейбарыс Жексен, 65 келіге дейін – Ертуған Зейнуллинов, 70 келіге дейін – Төрехан Сабырхан, 75 келіге дейін – Сабыржан Аққалықов, 80 келіге дейін – Нұрбек Оралбай, 85 келіге дейін – Бекзад Нұрдәулетов, 90 келіге дейін – Сағындық Тоғамбай, 90 келіден жоғары – Айбек Оралбай әлем біріншілігінде бақ сынайтын болады.

Ал, әйелдер арасындағы бәсекеде мына боксшылар ел намысын қорғайды: 48 келіге дейін – Назым Қызайбай, 51 келіге дейін – Алуа Балқыбекова, 54 келіге дейін – Элина Базарова, 57 келіге дейін – Карина Ибрагимова, 60 келіге дейін – Виктория Графеева, 65 келіге дейін – Аида Әбікеева, 70 келіге дейін – Наталья Богданова, 75 келіге дейін – Надежда Рябец, 80 келіге дейін – Гүлсая Ержан, 80 келіден жоғары – Елдана Тәліпова.

Редакция қолжазба иелерінің пікірлері мен көзқарасын бөлісуі шарт емес.

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 23.05.2018 ж. тіркеліп, №17120-Г куәлігі берілген.
Меншік иесі: «Elorda Aqparat» ЖШС
Директор – **Олжас СЫДЫҚБЕК**

Бас редактор – **Еркін ҚЫДЫР**

Бас редактордың орынбасары – **Ғалым ҚОЖАБЕКОВ**

Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.

Газет сейсенбі, бейсенбі және сенбі күндері шығады.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.

Газет «ASTANA AQSHAMY» газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды.
Тираж – 5100. Апталық таралымы – 15 300
Тапсырыс №98
Баспахана: Астана қаласы, Сілеті көшесі, 30-үй «Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

Редакция мекенжайы: 010000, Астана қаласы, Достық көшесі, 13, «Нұрсая-2» ТК

Va-reklama@mail.ru
aqsham1990@mail.ru

Кезекші редактор – **Аманғали ҚАЛЖАНОВ**